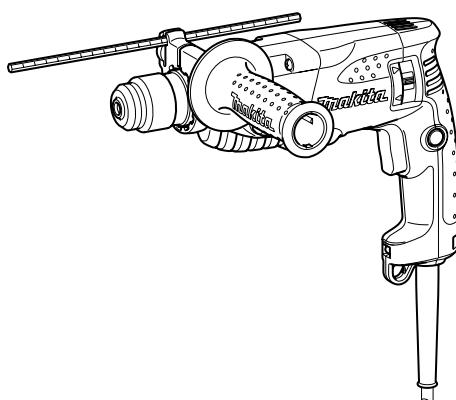
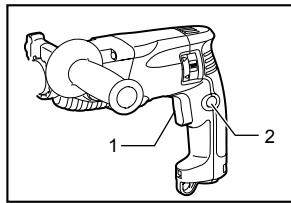

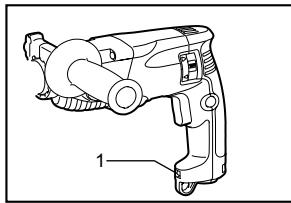
GB	Rotary Hammer	INSTRUCTION MANUAL
UA	Перфоратор	ІНСТРУКЦІЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ
PL	Wiertarka udarowa	INSTRUKCJA OBSŁUGI
RO	Ciocan rotopercutor	MANUAL DE INSTRUCTIUNI
DE	Bohrhammer	BEDIENUNGSANLEITUNG
HU	Fúrókalapács	HASZNÁLATI KÉZIKÖNYV
SK	Vŕtacie kladivo	NÁVOD NA OBSLUHU
cz	Vrtací a sekací kladivo	NÁVOD K OBSLUZE

**HR1830
HR1830F**

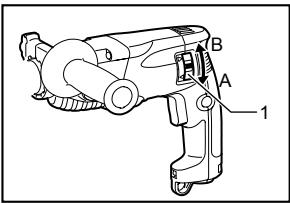

1

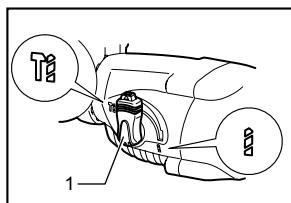
007228

2

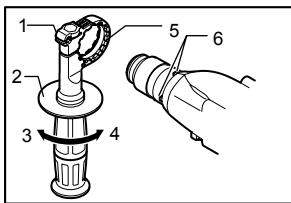
007229

3

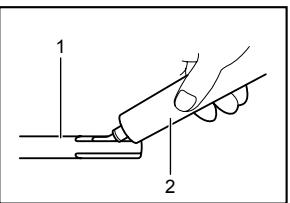
007230

4

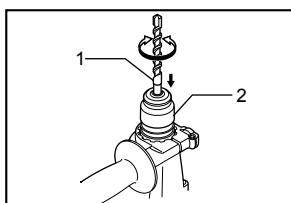
007231

5

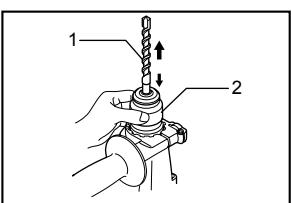
007232

6

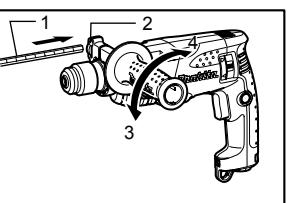
001296

7

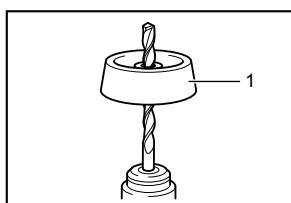
007233

8

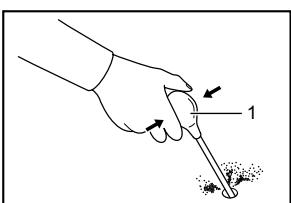
007234

9

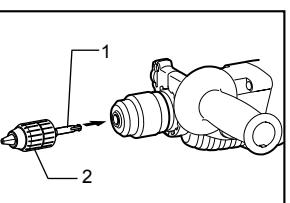
007235

10

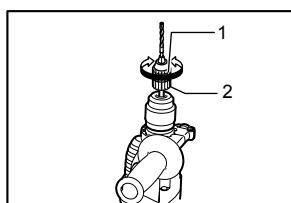
001300

11

001302

12

007236

13

007237

ENGLISH (Original instructions)**Explanation of general view**

1-1. Switch trigger	5-5. Teeth	9-2. Hole of grip base
1-2. Lock button	5-6. Protrusion	9-3. Loosen
2-1. Lamp	6-1. Bit shank	9-4. Tighten
3-1. Reversing switch	6-2. Bit grease	10-1. Dust cup
4-1. Action mode changing knob	7-1. Bit	11-1. Blow-out bulb
5-1. Grip base	7-2. Chuck cover	12-1. Keyless drill chuck
5-2. Side grip	8-1. Bit	12-2. Chuck adapter
5-3. Loosen	8-2. Chuck cover	13-1. Sleeve
5-4. Tighten	9-1. Depth gauge	13-2. Ring

SPECIFICATIONS

Model	HR1830/F
Capacities	Concrete
	35 mm
	Diamond core bit (dry type)
	65 mm
	Steel
	13 mm
	Wood
No load speed (min^{-1})	0 - 1,500
Blows per minute	0 - 5,000
Overall length	279 mm
Net weight	1.9 kg
Safety class	□ / II

- Due to our continuing programme of research and development, the specifications herein are subject to change without notice.
- Specifications may differ from country to country.
- Weight according to EPTA-Procedure 01/2003

Intended use

The tool is intended for hammer drilling and drilling in brick, concrete and stone.
It is also suitable for drilling without impact in wood, metal, ceramic and plastic.

ENE042-1

Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

ENG302-2

Work mode : drilling into metal

Vibration emission ($a_{h,D}$) : 2.5 m/s² or lessUncertainty (K) : 1.5 m/s²

ENG901-1

- The declared vibration emission value has been measured in accordance with the standard test method and may be used for comparing one tool with another.
- The declared vibration emission value may also be used in a preliminary assessment of exposure.

Power supply

The tool should be connected only to a power supply of the same voltage as indicated on the nameplate, and can only be operated on single-phase AC supply. They are double-insulated in accordance with European Standard and can, therefore, also be used from sockets without earth wire.

ENF002-1

Noise

The typical A-weighted noise level determined according to EN60745:

ENG102-3

Sound pressure level (L_{pA}) : 86 dB(A)Sound power level (L_{WA}) : 97 dB(A)

Uncertainty (K) : 3 dB(A)

Wear ear protection

ENG217-2

Vibration

The vibration total value (tri-axial vector sum) determined according to EN60745:

Work mode : hammer drilling into concrete

Vibration emission ($a_{h,HD}$) : 14.0 m/s²**⚠WARNING:**

- The vibration emission during actual use of the power tool can differ from the declared emission value depending on the ways in which the tool is used.
- Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

For European countries only
EC Declaration of Conformity

We Makita Corporation as the responsible manufacturer declare that the following Makita machine(s):

Designation of Machine:
 Rotary Hammer

Model No./ Type: HR1830,HR1830F

are of series production and

Conforms to the following European Directives:

98/37/EC until 28th December 2009 and then with
 2006/42/EC from 29th December 2009

And are manufactured in accordance with the following standards or standardised documents:

EN60745

The technical documentation is kept by our authorised representative in Europe who is:

Makita International Europe Ltd,
 Michigan, Drive, Tongwell,
 Milton Keynes, MK15 8JD, England

30th January 2009

000230

Tomoyasu Kato
 Director
 Makita Corporation
 3-11-8, Sumiyoshi-cho,
 Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

General Power Tool Safety Warnings

⚠ WARNING Read all safety warnings and all instructions. Failure to follow the warnings and instructions may result in electric shock, fire and/or serious injury.

Save all warnings and instructions for future reference.

GEB007-6

ROTARY HAMMER SAFETY WARNINGS

DO NOT let comfort or familiarity with product (gained from repeated use) replace strict adherence to safety rules for the subject product. If you use this tool unsafely or incorrectly, you can suffer serious personal injury.

1. **Wear ear protectors.** Exposure to noise can cause hearing loss.
2. **Use auxiliary handle(s), if supplied with the tool.** Loss of control can cause personal injury.

3. Hold power tool by insulated gripping surfaces, when performing an operation where the cutting accessory may contact hidden wiring or its own cord. Cutting accessory contacting a "live" wire may make exposed metal parts of the power tool "live" and could give the operator an electric shock.
4. Wear a hard hat (safety helmet), safety glasses and/or face shield. Ordinary eye or sun glasses are NOT safety glasses. It is also highly recommended that you wear a dust mask and thickly padded gloves.
5. Be sure the bit is secured in place before operation.
6. Under normal operation, the tool is designed to produce vibration. The screws can come loose easily, causing a breakdown or accident. Check tightness of screws carefully before operation.
7. In cold weather or when the tool has not been used for a long time, let the tool warm up for a while by operating it under no load. This will loosen up the lubrication. Without proper warm-up, hammering operation is difficult.
8. Always be sure you have a firm footing. Be sure no one is below when using the tool in high locations.
9. Hold the tool firmly with both hands.
10. Keep hands away from moving parts.
11. Do not leave the tool running. Operate the tool only when hand-held.
12. Do not point the tool at any one in the area when operating. The bit could fly out and injure someone seriously.
13. Do not touch the bit or parts close to the bit immediately after operation; they may be extremely hot and could burn your skin.
14. Some material contains chemicals which may be toxic. Take caution to prevent dust inhalation and skin contact. Follow material supplier safety data.

SAVE THESE INSTRUCTIONS.

⚠WARNING:

MISUSE or failure to follow the safety rules stated in this instruction manual may cause serious personal injury.

FUNCTIONAL DESCRIPTION

⚠ CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before adjusting or checking function on the tool.

Switch action

Fig.1

⚠ CAUTION:

- Before plugging in the tool, always check to see that the switch trigger actuates properly and returns to the "OFF" position when released.

To start the tool, simply pull the switch trigger. Tool speed is increased by increasing pressure on the switch trigger. Release the switch trigger to stop. For continuous operation, pull the switch trigger and then push in the lock button. To stop the tool from the locked position, pull the switch trigger fully, then release it.

Lighting up the lamps

For Model HR1830F only

Fig.2

⚠ CAUTION:

- Do not look in the light or see the source of light directly.

To turn on the lamp, pull the trigger. Release the trigger to turn it off.

NOTE:

- Use a dry cloth to wipe the dirt off the lens of lamp. Be careful not to scratch the lens of lamp, or it may lower the illumination.

Reversing switch action

Fig.3

This tool has a reversing switch to change the direction of rotation. Move the reversing switch lever to the position (A side) for clockwise rotation or the position (B side) for counterclockwise rotation.

⚠ CAUTION:

- Always check the direction of rotation before operation.
- Use the reversing switch only after the tool comes to a complete stop. Changing the direction of rotation before the tool stops may damage the tool.
- If the switch trigger can not be depressed, check to see that the reversing switch is fully set to position (A side) or (B side).

Selecting the action mode

Fig.4

This tool employs an action mode changing knob. Select one of the two modes suitable for your work needs by using this knob.

For rotation only, depress the lock button and turn the knob so that the arrow on the knob points toward

the symbol on the tool body.

For rotation with hammering, depress the lock button and turn the knob so that the arrow on the knob points toward the symbol on the tool body.

⚠ CAUTION:

- Always set the knob fully to your desired mode symbol. If you operate the tool with the knob positioned halfway between the mode symbols, the tool may be damaged.
- Use the knob after the tool comes to a complete stop.

Torque limiter

The torque limiter will actuate when a certain torque level is reached. The motor will disengage from the output shaft. When this happens, the bit will stop turning.

⚠ CAUTION:

- As soon as the torque limiter actuates, switch off the tool immediately. This will help prevent premature wear of the tool.
- Hole saws cannot be used with this tool. They tend to pinch or catch easily in the hole. This will cause the torque limiter to actuate too frequently.

ASSEMBLY

⚠ CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before carrying out any work on the tool.

Side grip (auxiliary handle)

Fig.5

⚠ CAUTION:

- Always use the side grip to ensure operating safety.

Install the side grip so that the teeth on the grip fit in between the protrusions on the tool barrel. Then tighten the grip by turning clockwise at the desired position. It may be swung 360° so as to be secured at any position.

Bit grease

Coat the bit shank head beforehand with a small amount of bit grease (about 0.5 - 1 g).

This chuck lubrication assures smooth action and longer service life.

Installing or removing the bit

Fig.6

Clean the bit shank and apply bit grease before installing the bit.

Insert the bit into the tool. Turn the bit and push it in until it engages.

After installing, always make sure that the bit is securely held in place by trying to pull it out.

Fig.7

To remove the bit, pull the chuck cover down all the way and pull the bit out.

Fig.8

Depth gauge

Fig.9

The depth gauge is convenient for drilling holes of uniform depth. Loosen the side grip and insert the depth gauge into the hole in the side grip. Adjust the depth gauge to the desired depth and tighten the side grip.

NOTE:

- The depth gauge cannot be used at the position where the depth gauge strikes against the gear housing.

Dust cup

Fig.10

Use the dust cup to prevent dust from falling over the tool and on yourself when performing overhead drilling operations. Attach the dust cup to the bit as shown in the figure. The size of bits which the dust cup can be attached to is as follows.

	Bit diameter
Dust cup 5	6 mm - 14.5 mm
Dust cup 9	12 mm - 16 mm

006406

OPERATION

Hammer drilling operation

CAUTION:

- There is a tremendous and sudden twisting force exerted on the tool/bit at the time of hole break-through, when the hole becomes clogged with chips and particles, or when striking reinforcing rods embedded in the concrete. Always use the side grip (auxiliary handle) and firmly hold the tool by both side grip and switch handle during operations. Failure to do so may result in the loss of control of the tool and potentially severe injury.

When drilling in concrete, granite, etc., move the action mode changing knob to the position of the symbol to use "rotation with hammering" action.

Be sure to use a tungsten-carbide tipped bit.

Position the bit at the desired location for the hole, then pull the switch trigger. Do not force the tool. Light pressure gives best results. Keep the tool in position and prevent it from slipping away from the hole.

Do not apply more pressure when the hole becomes clogged with chips or particles. Instead, run the tool at an idle, then remove the bit partially from the hole. By repeating this several times, the hole will be cleaned out and normal drilling may be resumed.

NOTE:

Eccentricity in the bit rotation may occur while operating the tool with no load. The tool automatically centers itself during operation. This does not affect the drilling precision.

Blow-out bulb (optional accessory)

After drilling the hole, use the blow-out bulb to clean the dust out of the hole.

Fig.11

Drilling in wood or metal

Fig.12

Fig.13

Use the optional drill chuck assembly. When installing it, refer to "Installing or removing drill bit" described on the previous page.

Hold the ring and turn the sleeve counterclockwise to open the chuck jaws. Place the bit in the chuck as far as it will go. Hold the ring firmly and turn the sleeve clockwise to tighten the chuck.

To remove the bit, hold the ring and turn the sleeve counterclockwise. Set the action mode changing knob to "rotation only".

You can drill up to 13 mm diameter in metal and up to 24 mm diameter in wood.

Never use "rotation with hammering" when the drill chuck assembly is installed on the tool. The drill chuck assembly may be damaged.

Also, the drill chuck will come off when reversing the tool.

CAUTION:

- Pressing excessively on the tool will not speed up the drilling. In fact, this excessive pressure will only serve to damage the tip of your bit, decrease the tool performance and shorten the service life of the tool.
- There is a tremendous twisting force exerted on the tool/bit at the time of hole breakthrough. Hold the tool firmly and exert care when the bit begins to break through the workpiece.
- A stuck bit can be removed simply by setting the reversing switch to reverse rotation in order to back out. However, the tool may back out abruptly if you do not hold it firmly.
- Always secure small workpieces in a vise or similar hold-down device.

Diamond core drilling

When performing diamond core drilling operations, always set the change lever to the symbol position to use "rotation only" action.

CAUTION:

If performing diamond core drilling operations using "rotation with hammering" action, the diamond core bit may be damaged.

MAINTENANCE

⚠ CAUTION:

- Always be sure that the tool is switched off and unplugged before attempting to perform inspection or maintenance.

To maintain product SAFETY and RELIABILITY, repairs, carbon brush inspection and replacement, any other maintenance or adjustment should be performed by Makita Authorized Service Centers, always using Makita replacement parts.

ACCESSORIES

⚠ CAUTION:

- These accessories or attachments are recommended for use with your Makita tool specified in this manual. The use of any other accessories or attachments might present a risk of injury to persons. Only use accessory or attachment for its stated purpose.

If you need any assistance for more details regarding these accessories, ask your local Makita Service Center.

- SDS-Plus Carbide-tipped bits
- Core bit
- Diamond core bit
- Drill chuck assembly
- Drill chuck S13
- Chuck adapter
- Chuck key S13
- Bit grease
- Side grip
- Depth gauge
- Blow-out bulb
- Dust cup
- Dust extractor attachment
- Safety goggles
- Plastic carrying case
- Keyless drill chuck

УКРАЇНСЬКА (Оригінальні інструкції)

Пояснення до загального виду

1-1. Кнопка вимикача	5-6. Виступ	9-4. Затягнути
1-2. Фікатор	6-1. Потилиця свердла	10-1. Пилозахисний ковпачок
2-1. Ліхтар	6-2. Мастило для свердла	11-1. Продувна колба
3-1. Перемикач зворотного ходу	7-1. Свердло	12-1. Патрон свердла, що не потребує ключа
4-1. Ручка зміни режиму роботи	7-2. Кришка патрона	12-2. Адаптер патрона
5-1. Основа ручки	8-1. Свердло	13-1. Муфта
5-2. Бокова рукоятка	8-2. Кришка патрона	13-2. Кільце
5-3. Послабити	9-1. Обмежувач глибини	
5-4. Затягнути	9-2. Отвір в основі ручки	
5-5. Зубці	9-3. Послабити	

ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Модель	HR1830/F
Діаметр свердління	Бетон
	35 мм
	Свердло із алмазним сердечником (сухе)
	65 мм
	Сталь
	13 мм
	Деревина
	24 мм
Швидкість холостого ходу (хв. ⁻¹)	0 - 1500
Ударів за хвилину	0 - 5000
Загальна довжина	279 мм
Чиста вага	1,9 кг
Клас безпеки	II

- Через те, що ми не припиняємо програми досліджень і розвитку, наведені тут технічні характеристики можуть бути змінені без попередження.
- У різних країнах технічні характеристики можуть бути різними.
- Вага відповідно до EPTA-Procedure 01/2003

Призначення

Інструмент призначено для ударного свердління та свердління цегли, бетону та каміння.

Можна також застосовувати для не ударного свердління деревини, металу, кераміки та пластмаси.

ENF002-1

Джерело живлення

Інструмент можна підключати лише до джерела струму, що має напругу, зазначену в таблиці з заводськими характеристиками, і він може працювати лише від однофазного джерела перемінного струму. Інструмент має подвійну ізоляцію згідно з європейським стандартом і, отже, може підключатися до розеток без клеми заземлення.

ENG102-3

Шум

Рівень шуму за шкалою А у типовому виконанні, визначений відповідно до EN60745:

Рівень звукового тиску (L_{pA}): 86 дБ(А)

Рівень звукової потужності (L_{WA}): 97 дБ(А)

Погрішність (K): 3 дБ(А)

Обов'язково використовуйте протишумові засоби

ENE042-1

ENG217-2

Вібрація

Загальна величина вібрації (сума трьох векторів), визначена згідно з EN60745:

Режим роботи: свердління бетону

Вібрація ($a_{h,HD}$): 14,0 м/с²

Похибка (K): 1,5 м/с²

ENG302-2

Режим роботи: свердління металу

Вібрація ($a_{od,D}$): 2,5 м/с² або менше

Похибка (K): 1,5 м/с²

ENG901-1

- Заявлене значення вібрації було виміряно у відповідності до стандартних методів тестування та може використовуватися для порівняння одного інструмента з іншим.
- Заявлене значення вібрації може також використовуватися для попередньої оцінки впливу.

ДУВАГА:

- Залежно від умов використання вібрація під час фактичної роботи інструмента може відрізнятися від заявлених значення вібрації.

- Забезпечте належні запобіжні заходи для захисту оператора, що відповідатимуть умовам використання інструмента (слід брати до уваги всі складові робочого циклу, такі як час, коли інструмент вимкнено та коли він починає працювати на холостому ході під час запуску).

ENH101-13

Тільки для країн Європи

Декларація про відповідність стандартам ЄС

Наша компанія, Makita Corporation, як відповідальний виробник, наголошує на тому, що обладнання Makita:

Позначення обладнання:

Перфоратор

№ моделі/ тип: HR1830, HR1830F

є серійним виробництвом та

Відповідає таким Європейським Директивам:

98/37/ЕС до 28 грудня 2009 року, а потім
2006/42/ЕС з 29 грудня 2009 року

Та вироблені у відповідності до таких стандартів та стандартизованих документів:

EN60745

Технічна документація знаходиться у нашого уповноваженого представника в Європі, а саме:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Англія

30 січня 2009

000230

Томоязу Като
Директор

Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, ЯПОНІЯ

GEA010-1

Застереження стосовно техніки безпеки при роботі з електроприладами

⚠ УВАГА! Прочитайте усі застереження стосовно техніки безпеки та всі інструкції. Недотримання даних застережень та інструкцій може привести до ураження струмом та виникнення пожежі та/або серйозних травм.

Збережіть усі інструкції з техніки безпеки та експлуатації на майбутнє.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРО НЕБЕЗПЕКУ ПІД ЧАС РОБОТИ З ПЕРФОРATORОМ

НИКОЛИ НЕ СЛІД втрачати пильності та розслаблюватися при користуванні виробом (що приходить при частому користуванні); слід завжди строго дотримуватися правил безпеки під час використання цього пристрою. У разі небезпечноного або неправильного використання цього інструмента можна здобути серйозних поранень.

- Слід одягати захисні навушники. Незахищеність від шуму може спричинити до втрати слуху.
- Використовуйте допоміжну(i) ручку(i), якщо вона(i) поставляються разом з інструментом. Втрата контролю може привести до травм.
- Тримайте електроприлад за ізольовані поверхні держака під час виконання дії, за якої він може зачепити сховану електропроводку або власний шнур. Торкання ріжучим приладом струмоведучої проводки може привести до передання напруги до оголених металевих частин інструмента та ураженню оператора електричним струмом.
- Слід одягати каску (захисний шолом), захисні окуляри та/або щиток-маску. Звичайні окуляри або темні окуляри для захисту від сонця НЕ є захисними окулярами. Настійно рекомендовано одягати пилозахисну маску та щільно набиті рукавиці.
- Перед початком роботи обов'язково перевірте, щоб полотно було надійно закріплене в робочому положенні.
- При нормальній роботі інструмент вібрус. Гвинти можуть швидко розбиваються, що приведе до поломки або поранення. Перед початком роботи слід перевірити міцність затягування гвинтів.
- Під час холодної погоди або якщо інструмент не використовувався довгий час, його слід розігріти, давши попрацювати якийсь час на холостому ході. Це розм'якшить мастило. Якщо не провести розігрів, забивання буде важким.
- Завжди майте тверду опору. При виконанні висотних робіт переконайтесь, що під Вами нікого немає.
- Міцно тримай інструмент обома руками.
- Тримай руки на відстані від рухомих частин.
- Не залишайте інструмент працюючим. Працюйте з інструментом тільки тоді, коли

- тримаєте його в руках.
12. Під час роботи ніколи не спрямовуй інструмент на людину, що знаходиться поруч з місцем роботи. Полотно може вискочити та завдати серйозної травми.
  13. Не слід торкатися полотна або частин, що примикають до нього, одразу після різання, вони можуть бути дуже гарячими та призвести до опіку шкіри.
  14. Деякі матеріали мають у своєму складі токсичні хімічні речовини. Будьте уважні, щоб запобігти вдихання пилу та контактів зі шкірою. Дотримуйтесь правил техніки безпеки виробника матеріалу.

ЗБЕРІГАЙТЕ ЦІ ВКАЗІВКИ

△УВАГА:

НЕДОТРИМАННЯ правил техніки безпеки, наведених у цій інструкції з експлуатації, може призвести до серйозного травмування.

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ

△ОБЕРЕЖНО:

- Перед регулюванням та перевіркою справності інструменту, переконайтесь в тому, що він вимкнений та відключений від мережі.

Дія вимикача.

Fig.1

△ОБЕРЕЖНО:

- Перед вимиканням інструменту у мережу обов'язково перевірте, чи кнопка вимикача нормально спрацьовує і після відпускання повертається в положення "вимкнено".

Для того, щоб запустити інструмент, слід просто натиснути на курок вимикача. Швидкість обертання інструменту збільшується шляхом збільшення тиску на курок вимикача. Для зупинення роботи курок слід відпустити. Для безперервної роботи слід натиснути на курок вимикача, а потім - на кнопку блокування. Для того, щоб зупинити інструмент із заблокованого положення, слід повністю натиснути на курок вимикача, а потім відпустити його.

Увімкнення підсвітки

Тільки для моделі HR1830F

Fig.2

△ОБЕРЕЖНО:

- Не дивіться на світло або безпосередньо на джерело світла.

Для того, щоб увімкнути підсвічування, натисніть курок вимикача. Для вимкнення підсвічування відпустіть курок.

ПРИМІТКА:

- Для видалення бруду з лінзи підсвітки користуйтесь сухою тканиною. Будьте обережні, щоб не подряпати лінзу підсвітки, тому що можна погіршити освітлювання.

Дія вимикача-реверсера.

Fig.3

Інструмент обладнаний перемикачем зворотного ходу для зміни напрямку обертання. Для обертання по годинникової стрілці перемикач зворотного ходу слід пересунути в положення (сторона "A"), проти годинникової стрілки - в положення (сторона "B").

△ОБЕРЕЖНО:

- Перед початком роботи слід завжди перевіряти напрямок обертання.
- Перемикач зворотного ходу можна використовувати тільки після повної зупинки інструмента. Зміна напрямку обертання до повної зупинки інструмента може його пошкодити.
- Якщо на курок неможна натиснути, слід перевірити, щоб важіль перемикача зворотного ходу був пересунутий в положення (сторона "A") або (сторона "B").

Вибір режиму роботи

Fig.4

Інструмент обладнаний ручкою зміни режиму роботи. За допомогою цієї ручки оберіть один з двох режимів згідно з робочими потребами.

Для просто обертання слід натиснути кнопку блокування та повернути ручку таким чином, щоб стрілка на ручці вказувала а мітку на корпусі інструмента.

Для обертання з відбійною дією слід натиснути на кнопку блокування та повернути ручку таким чином, щоб стрілка на важелі вказувала а мітку на корпусі інструмента.

△ОБЕРЕЖНО:

- Завжди повністю виставляйте ручку на необхідну мітку режиму. Якщо інструмент експлуатувати із ручкою пересунутою наполовину між символами режиму, інструмент може пошкодитись.
- Застосовувати ручку можна тільки після повної зупинки інструмента.

Обмежувач моменту

Обмежувач моменту спрацьовує, коли досягнуто момент певної величини. Мотор відключить зчеплення із вихідним валом. Коли це трапляється спереду перестає обертатись.

△ОБЕРЕЖНО:

- Як тільки спрацював обмежувач моменту, інструмент слід негайно вимкнути. Це допоможе

- запобігти передчасному зносу інструмента.
- З цим інструментом неможна використовувати кільцеві пили. Вони легко затискаються або застрюють в отворі. Це приведе до занадто частого спрацьовування обмежувача моменту.

КОМПЛЕКТУВАННЯ

⚠ ОБЕРЕЖНО:

- Перед тим, як зайнятись комплектуванням інструменту, переконайтесь в тому, що він вимкнений та відключений від мережі.

Бокова ручка (допоміжна ручка)

Fig.5

⚠ ОБЕРЕЖНО:

- Для забезпечення безпечної роботи слід завжди триматись за бокову ручку.

Встановіть бокову ручку таким чином, щоб зубці на руці увійшли у виступи на барабані інструмента. Потім затягніть ручку, повернувші її по годинниківій стрілці в необхідному положенні. Її можна пересувати на 360°, щоб закріпити в будь-якому положенні.

Мастило для свердла

Заздалегідь змащуйте потилицио свердла невеликою кількістю мастила для свердла (біля 0,5-1 г).

Таке змащення патрона забезпечує гладку роботу та довший термін служби.

Встановлення та зняття долота

Fig.6

Перед встановленням долота слід вичистити потилицио долота та змастити її.

Вставте свердло в інструмент. Проверніть свердло та просуньте його, доки воно не стане на місці.

Після встановлення слід перевірити, щоб свердло було надійно вставлене, спробувавши витягнути його.

Fig.7

Для зняття долота слід до упора потягнути вниз кришку патрона та витягти свердло.

Fig.8

Обмежувач глибини

Fig.9

Обмежувач глибини є зручним при свердлінні отворів однакової глибини. Ослабте боковий захват і вставте обмежувач глибини в отвір, передбачений в боковому захваті. Відрегулюйте обмежувач глибини на потрібну глибину і затягніть бокову рукоятку.

ПРИМІТКА:

- Глибиномір неможна використовувати у положеннях, коли він б'ється об корпус механізму.

Пилозахисний ковпачок

Fig.10

Використовуйте пилозахисний ковпачок для запобігання падінню пилу на інструмент та на себе під час свердління. Встановіть пилозахисний ковпачок на свердло, як показано на малюнку. Розміри свердел, на які можна встановлювати пилозахисний ковпачок такі.

	Діаметр свердла
Пилозахисний ковпачок 5	6 мм - 14,5 мм
Пилозахисний ковпачок 9	12 мм - 16 мм

006406

ЗАСТОСУВАННЯ

Робота перфоратора

⚠ ОБЕРЕЖНО:

- Під час пробивання отвору до інструмента/наконечника прикладається величезне зусилля, коли отвір забивається обломками та частками, або коли свердло вдаряється об арматуру бетоні. Слід завжди використовувати бокову ручку (додаткова ручка) та міцно тримати інструмент за бокову ручку та ручку вмікача під час роботи. У протилежному випадку це може привести до втрати контролю над інструментом та створити потенційну загрозу серйозного поранення.

Під час свердління бетону, граніту та ін., ручку зміні режиму роботи слід перемкнути на мітку II , щоб скористатись режимом "свердління із відбиванням". Слід використовувати свердло із наконечником з карбіду вольфраму.

Розташуйте свердло в місці, де потрібно зробити отвір, а потім натисніть на курок вмікача. Не треба прикладати силу до інструмента. Невеликий тиск забезпечує найліпші результати. Тримайте інструмент в належному положенні, та не давайте йому вискочити з отвору.

Коли отвір засмічується обломками або частками, не треба прикладати більший тиск. Замість цього слід прокрутити інструмент на холостому ходу, а потім частково витягнути інструмент з отвору. Якщо це зробити декілька разів, отвір очиститься, і нормальнє свердлення можна поновити.

ПРИМІТКА:

Якщо інструмент працює без навантаження, під час роботи може спостерігатись ексцентричність в обертанні свердла. Під час роботи інструмент автоматично центрується. На точність свердління це не впливає.

Продувна колба (додаткова принадлежність)

Після того, як отвір був просвердлений, продувна колба вичищає пил з отвору.

Fig.11

Свердлення деревини або металу.

Fig.12

Fig.13

Використовуйте додатковий вузол патрона. Під час встановлення - див. розділ "Встановлення та зняття свердла", наведений на попередній сторінці.

Утримуйте кільце та поверніть муфту проти годинникової стрілки для того, щоб відкрити кулачки патрона. Вставте свердло або викрутку до упора. Міцно утримуйте кільце та поверніть муфту по годинниковій стрілці для того, щоб затягнути кулачки патрона.

Для того, щоб зняти свердло, утримуйте кільце та поверніть муфту проти годинникової стрілки. Встановіть режим роботи, перемкнувши ручку на мітку "тільки обертання".

Діаметр свердління може бути до 13 мм в металі та до 24 мм в деревині.

Коли на інструменті встановлений вузол свердлільного патрона, неможна користуватись режимом "свердління із відбиванням". Вузол патрона може пошкодитись.

Патрон також знімається, якщо ввімкнути зворотний хід.

△ОБЕРЕЖНО:

- Надмірний тиск на інструмент не пришвидшує свердління. Насправді надмірний тиск може лише пошкодити свердло, зменшивши продуктивність інструменту та вкоротити термін його експлуатації.
- У момент завершення наскрізного отвору на інструмент, або свердло діє надзвичайно велике скручувальне зусилля. Міцно тримайте інструмент і будьте обережні, коли свердло починає виходити із протилежного боку заготовки.
- Свердло, яке заклинило, можна легко видалити, встановивши перемикач реверсу на зворотній напрямок обертання, щоб отримати задній хід. Однак, задній хід інструменту може бути надто різким, якщо Ви не будете його міцно тримати.
- Невелику заготовку слід затискувати в лещата або подібний пристрій.

Свердлення алмазним свердлом

Під час свердління алмазним свердлом слід завжди пересувати важіль перемикання в положення , щоб заднати режим "тільки обертання".

△ОБЕРЕЖНО:

Якщо свердління виконується алмазним свердлом в режимі "обертання із відбиванням", свердло може бути пошкоджено.

ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

△ОБЕРЕЖНО:

- Перед тим, як оглянути інструмент, або виконати ремонт, переконайтесь, що він вимкнений та відключений від мережі.

Для того, щоб підтримувати БЕЗПЕКУ та НАДІЙНІСТЬ, ремонт, огляд та заміну вугільних щіток, будь-яке інше технічне обслуговування або регулювання мають виконувати уповноважені центри обслуговування "Макіта", де використовуються лише стандартні запчастини "Макіта".

ОСНАЩЕННЯ

△ОБЕРЕЖНО:

- Це оснащення або пристрій рекомендовано для використання з інструментами "Макіта", що описані в інструкції з експлуатації. Використання якогось іншого оснащення або пристрія може спричинити травмування. Оснащення або пристрій слід використовувати лише за призначеним.

У разі необхідності, отримати допомогу в більш детальному ознайомленні з оснащенням звертайтесь до місцевого Сервісного центру "Макіта".

- Свердла SDS-Plus із твердосплавним наконечником
- Колонкове свердло
- Свердло із алмазним сердечником
- Вузол патрона свердла
- Патрон S13
- Адаптер патрона
- Ключ для патрона S13
- Мастило для свердла
- Бокова ручка
- Обмежувач глибини
- Продувна колба
- Пілозахисний ковпачок
- Пристрій для усування пилу
- Захисні окуляри
- Пластмасова валіза для транспортування
- Швидкозатискний патрон

POLSKI (Oryginalna instrukcja)

Objaśnienia do widoku ogólnego

1-1. Spust przełącznika	5-5. Zęby	9-3. Odkręcanie
1-2. Przycisk blokujący	5-6. Występ	9-4. Dokręcić
2-1. Lampka	6-1. Trzon wiertła	10-1. Osłona przeciwpylowa
3-1. Przełącznik zmiany kierunku obrotów	6-2. Smar do wiertel	11-1. Gruszka do przedmuchiwania
4-1. Gałka zmiany trybu pracy	7-1. Wiertło	12-1. Uchwyty bez klucza
5-1. Podstawa uchwytu	7-2. Osłona uchwytu	12-2. Przejściówka uchwytu
5-2. Uchwyty boczny	8-1. Wiertło	13-1. Tuleja
5-3. Odkręcanie	8-2. Osłona uchwytu	13-2. Pierścień
5-4. Dokręcić	9-1. Ogranicznik głębokości	
	9-2. Otwór podstawy uchwytu	

SPECYFIKACJE

Model	HR1830/F
Wydajność	Beton
	Końcówka rdzenia
	Diamondowa końcówka rdzenia (typu suchego)
	Stal
	Drewno
Predkość bez obciążenia (min^{-1})	0 - 1 500
Liczba udarów na minutę	0 - 5 000
Długość całkowita	279 mm
Ciężar netto	1,9 kg
Klasa bezpieczeństwa	II / II

- W związku ze stale prowadzonym przez naszą firmę programem badawczo-rozwojowym, niniejsze specyfikacje mogą ulec zmianom bez wcześniejszego powiadomienia.
- Specyfikacje mogą różnić się w zależności od kraju.
- Waga obliczona zgodnie z procedurą EPTA 01/2003

Przeznaczenie

Narzędzie przeznaczone jest do wiercenia ударowego w cegle, betonie i kamieniu.

Nadaje się również do wiercenia w drewnie, metalu, ceramice i tworzywach sztucznych bez użycia udaru.

ENF002-1

Zasilanie

Elektronarzędzie może być podłączane jedynie do zasilania o takim samym napięciu jakie określają tabliczka znamionowa i może być uruchamiane wyłącznie przy zasilaniu jednofazowym prądem zmiennym. Przewody są podwójnie izolowane zgodnie z Normami Europejskimi i dlatego mogą być podłączone do gniazdka bez przewodu uziemiającego.

ENG102-3

Poziom hałasu i drgań

Typowy równoważny poziom dźwięku A określony w oparciu o EN60745:

Poziom ciśnienia akustycznego (L_{PA}): 86 dB (A)

Poziom mocy akustycznej (L_{WA}): 97 dB (A)

Niepewność (K): 3 dB(A)

Należy stosować ochraniacze słuchu

ENE042-1

ENG217-2

Drgania

Całkowita wartość poziomu drgań (suma wektorów w 3 osiach) określona zgodnie z normą EN60745:

Tryb pracy: wiercenie udarowe w betonie

Emisja drgań ($a_{h,HD}$): 14,0 m/s^2

Niepewność (K): 1,5 m/s^2

ENG302-2

Tryb pracy: wiercenie otworów w metalu

Emisja drgań ($a_{h,D}$): 2,5 m/s^2 lub poniżej

Niepewność (K): 1,5 m/s^2

ENG901-1

- Deklarowana wartość wytwarzanych drgań została zmierzona zgodnie ze standardową metodą testową i można ją wykorzystać do porównywania narzędzi.
- Deklarowaną wartość wytwarzanych drgań można także wykorzystać we wstępnej ocenie narażenia.

⚠️OSTRZEŻENIE:

- Organy wytwarzane podczas rzeczywistego użytkowania elektronarzędzia mogą się różnić od wartości deklarowanej, w zależności od sposobu jego użytkowania.

- W oparciu o szacowane narażenie w rzeczywistych warunkach użytkowania należy określić środki bezpieczeństwa w celu ochrony operatora (uwzględniając wszystkie elementy cyklu działania, tj. czas, kiedy narzędzie jest wyłączone i kiedy pracuje na biegu jałowym, a także czas, kiedy jest włączone).

ENH101-13

Dotyczy tylko krajów europejskich**Deklaracja zgodności UE**

Niniejszym firma Makita Corporation jako odpowiedzialny producent oświadcza, iż opisywane urządzenie marki Makita:

Opis maszyny:
Wiertarka udarowa

Model nr/ Typ: HR1830,HR1830F

jest produkowane seryjnie oraz
jest zgodne z wymogami określonymi w
następujących dyrektywach europejskich:

98/37/WE do dnia 28 grudnia 2009, a począwszy
od dnia 29 grudnia 2009 - 2006/42/WE

Jest produkowane zgodnie z następującymi normami
lub dokumentami normalizacyjnymi:

EN60745

Dokumentacja techniczna przechowywana jest przez
naszego autoryzowanego przedstawiciela na Europę,
którym jest:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Anglia

30 stycznia 2009

000230

Tomoyasu Kato
Dyrektor
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPONIA

GEA010-1

**Ogólne zasady bezpieczeństwa
obsługi elektronarzędzi**

⚠ **OSTRZEŻENIE** Przeczytaj wszystkie ostrzeżenia i instrukcje. Nie przestrzeganie ich może prowadzić do porażenia prądem, pożarów i/lub poważnych obrażeń ciała.

Wszystkie ostrzeżenia i instrukcje należy zachować do późniejszego wykorzystania.

**OSTRZEŻENIE DOTYCZĄCE
BEZPIECZEŃSTWA WIERTARKI
UDAROWEJ**

NIE WOLNO pozwolić, aby wygoda lub rutyna (nabyta w wyniku wielokrotnego używania narzędzia) zastały ścisłe przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obsługi. Używanie tego narzędzia w sposób niebezpieczny lub niewłaściwy grozi poważnymi obrażeniami ciała.

1. **Noś ochraniacze na uszy.** Hałas może spowodować utratę słuchu.
2. **Używać narzędzia z dostarczonymi uchwytymi pomocniczymi.** Utara kontroli może spowodować obrażenia.
3. **Gdy narzędzie tnące podczas pracy może zetknąć się z ukrytymi przewodami elektrycznymi bądź własnym przewodem zasilającym, należy trzymać urządzenie za izolowane uchwyty.** Przecięcie przewodu elektrycznego pod napięciem powoduje, że również odsłonięte elementy metalowe narzędzia znajdują się pod napięciem, grożąc porażeniem operatora prądem elektrycznym.
4. **Noś kask, okulary ochronne oraz/lub osłonę twarzy.** Zwykle okulary bądź okulary przeciwsloneczne NIE są okularami ochronnymi. Stanowczo zaleca się również zakładanie maski przeciwpyłowej oraz grubych rękawic.
5. **Przed uruchomieniem narzędzia należy się upewnić, czy końcówka jest dobrze zamocowana w uchwycie.**
6. **W normalnych warunkach pracy narzędzie wytwarza organia. W związku z tym śruby mogą łatwo ulec poluzowaniu, doprowadzając do awarii lub wypadku. Przed uruchomieniem narzędzia należy skontrolować, czy śruby są dobrze dokręcone.**
7. **W przypadku niskiej temperatury lub gdy narzędzie nie było używane przez dłuższy czas, należy najpierw rozgrzać narzędzie uruchamiając je na chwilę bez obciążenia. W ten sposób gęstość smaru ulegnie zmniejszeniu. Bez właściwego rozgrzania narzędzia operacja kucia nie przebiega tak sprawnie.**
8. **Zapewnić stałe podłożę.** Upewnić się, czy nikt nie znajduje się poniżej miejsca pracy na wysokości.
9. **Narzędzie należy trzymać oburącz.**
10. **Nie zbliżać rąk do części ruchomych.**
11. **Nie pozostawiać załączonego elektronarzędzia.** Można uruchomić elektronarzędzie tylko wtedy, gdy jest trzymane w rękach.

12. Podczas pracy nie wolno kierować narzędziem w stronę osób znajdujących się w pobliżu. Końcówka może wylecieć z uchwytu i poważnie kogoś zranić.
13. Po zakończeniu pracy nie wolno dotykać końcówki ani znajdujących się w jej sąsiedztwie elementów. Mogą one być bardzo gorące, grożąc poparzeniem skóry.
14. Niektóre materiały zawierają substancje chemiczne, które mogą być toksyczne. Unikać wdychania i kontaktu ze skórą. Przestrzegać przepisów bezpieczeństwa podanych przez dostawcę materiałów.

ZACHOWAĆ INSTRUKCJE

⚠ OSTRZEŻENIE:

NIEPRAWIDŁOWE STOSOWANIE lub nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa określonych w niniejszej instrukcji obsługi może spowodować poważne obrażenia ciała.

OPIS DZIAŁANIA

⚠ UWAGA:

- Przed rozpoczęciem regulacji i sprawdzania działania elektronarzędzia, należy upewnić się, czy jest ono wyłączone i nie podłączone do sieci.

Włączanie

Rys.1

⚠ UWAGA:

- Przed podłączeniem elektronarzędzia do sieci zawsze sprawdzać czy spust włącznika działa poprawnie i wraca do pozycji "OFF" po zwolnieniu. Aby uruchomić narzędzie, należy pociągnąć za język spustowy przełącznika. Prędkość narzędzia rośnie wraz ze zwiększeniem nacisku na język spustowy. W celu zatrzymania urządzenia wystarczy zwolnić język spustowy przełącznika. Aby narzędzie pracowało w sposób ciągły, należy pociągnąć za język spustowy przełącznika, a następnie wcisnąć przycisk blokady. Aby zatrzymać narzędzie z włączoną blokadą, wystarczy pociągnąć do oporu język spustowy przełącznika, a następnie zwolnić go.

Zaświecenie się lampek.

Tylko dla modelu HR1830F

Rys.2

⚠ UWAGA:

- Nie patrzeć na światło ani bezpośrednio na źródło światła.

Aby włączyć lampa, pociągnij za język spustowy przełącznika. Aby ją wyłączyć zwolnij język spustowy przełącznika.

UWAGA:

- Użyć suchej tkaniny aby zetrzeć zanieczyszczenia z osłony lampki. Uważać, aby nie zarysować osłony lampki, gdyż może to zmniejszyć natężenie oświetlenia.

Włączanie obrotów wstecznych.

Rys.3

Omawiane narzędzie jest wyposażone w przełącznik umożliwiający zmianę kierunku obrotów. Przesunięcie dźwigni przełącznika zmiany kierunku obrotów w położenie ⌂ (w stronę A) powoduje zmianę kierunku obrotów na zgodne z ruchem wskazówek zegara, a w położenie ⌂ (w stronę B) - na przeciwnie.

⚠ UWAGA:

- Przed uruchomieniem narzędzia należy zawsze sprawdzić ustawienie kierunku obrotów.
- Kierunek obrotów można zmieniać tylko wówczas, gdy urządzenie całkowicie się zatrzyma. Zmiana kierunku obrotów przed zatrzymaniem się narzędzia grozi jego uszkodzeniem.
- Jeśli nie można zwolnić języka spustowego przełącznika, należy sprawdzić, czy przełącznik kierunku obrotów jest precyzyjnie ustawiony na swoim miejscu ⌂ (w stronę A) lub ⌂ (w stronę B).

Wybór trybu pracy

Rys.4

W tym narzędziu zastosowano gałkę zmiany trybu pracy. Przy jej pomocy można wybrać jeden z dwóch możliwych trybów, odpowiedni do potrzeb danego zadania.

W celu włączenia tylko ruchu obrotowego, wystarczy wcisnąć przycisk blokady i obrócić gałkę w taki sposób, aby znajdująca się na niej strzałka wskazywała symbol ↗ na korpusie narzędzia.

W celu włączenia ruchu obrotowego z wierceniem udarowym wystarczy wcisnąć przycisk blokady i przesunąć gałkę w taki sposób, aby wskazywała symbol ↘ na korpusie narzędzi.

⚠ UWAGA:

- Gałka powinna być zawsze precyzyjnie ustawiona w pozycji symbolu odpowiadającego wybranemu trybowi pracy. W przypadku uruchomienia narzędzia, gdy gałka ustawiona jest między symbolami trybu pracy, może dojść do jego uszkodzenia.
- Gałkę można obracać tylko wówczas, gdy urządzenie całkowicie się zatrzyma.

Ogranicznik momentu obrotowego

Ogranicznik momentu obrotowego zaczyna działać, gdy zostanie osiągnięta określona wartość momentu. W takiej sytuacji silnik zostaje odłączony od walka wyprowadzenia napędu. To powoduje zatrzymanie obrotów wiertła.

△UWAGA:

- Kiedy zadziała ogranicznik momentu obrotowego, należy natychmiast wyłączyć narzędzie. Dzięki temu uniknie się przedwczesnemu zużywaniu się narzędzia.
- Z narzędziem tym nie wolno używać wykrojników do otworów. Wykrojniki te zaciskają się często w otworach. To powodowało by zbyt częste działanie ogranicznika.

MONTAŻ

△UWAGA:

- Przed wykonywaniem jakichkolwiek czynności na elektronarzędziu należy upewnić się, czy jest ono wyłączone i nie podłączone do sieci.

Uchwyty boczne (pomocnicza rękojeść)

Rys.5

△UWAGA:

- W celu zapewnienia bezpieczeństwa obsługi należy zawsze korzystać z uchwytu bocznego.
- Zamontować zespół uchwytu bocznego w taki sposób, aby zęby na uchwycie znalazły się pomiędzy występami na korpusie narzędzia. Następnie w wybranym położeniu dokreći uchwyty, obracając go zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Można nim obracać w zakresie kąta 360° i zablokować w dowolnym położeniu.

Smar do końcówek

Przed zamocowaniem wiertła należy posmarować jego trzon małą ilością smaru (około 0,5 - 1 g).

Takie smarowanie uchwytu zapewnia prawidłowe i długotrwałe działanie.

Montaż lub demontaż końcówki

Rys.6

Przed zamocowaniem końcówki oczyść jej trzon i nasmaruj.

Wsuń wiertło do uchwytu narzędzia. Obróć wiertło i wcisnij, aż wskoczy na swoje miejsce.

Po zainstalowaniu należy koniecznie upewnić się, że wiertło jest prawidłowo zablokowane, próbując je wyciągnąć.

Rys.7

Aby wyjąć końcówkę, pociagnij osłonę uchwytu w dół do oporu i zdecydowanym ruchem wyciągnij końcówkę.

Rys.8

Ogranicznik głębokości wiercenia

Rys.9

Ogranicznik głębokości wiercenia jest udogodnieniem dla wiercenia otworów o jednakowej głębokości. Poluzować uchwyty boczny i umieścić ogranicznik w otworze w uchwycie bocznym. Ustawić ogranicznik na pożądaną głębokość i zamocować uchwyty boczny.

UWAGA:

- Nie wolno używać ogranicznika głębokości wiercenia w pozycji, w której uderza on o korpus narzędzia.

Osłona przeciwpylowa

Rys.10

Osłonę tę należy używać, aby podczas wiercenia w pozycji do góry, np. w suficie, pył nie osiągał na narzędziu i na osobie obsługującej. Osłonę należy zamocować na wiertle, jak na rysunku. Wymiary wiertel, na których można mocować tę osłonę:

	Średnica wiertla
Osłona przeciwpylowa 5	6 mm - 14,5 mm
Osłona przeciwpylowa 9	12 mm - 16 mm

006406

DZIAŁANIE

Operacja wiercenia z użyciem udaru

△UWAGA:

- W momencie przewiercania otworu, gdy otwór zapchany jest wiórami, opilkami lub gruzem lub w przypadku natknięcia się na prety zbrojeniowe osadzone w betonie na narzędziu/wiertło wywierana jest nagle olbrzymia siła skrącająca. Należy zawsze używać uchwytu bocznego (rękojeści pomocniczej) i podczas pracy trzymać narzędzie zarówno za uchwyt boczny jak i rękojeść z przełącznikiem. Niestosowanie się do tej zasady może spowodować utratę kontroli nad narzędziem i ewentualnie poważne obrażenia.

Podczas wiercenia otworów w betonie, granicie itp, przesuń galkę zmiany trybu pracy na znak , aby uruchomić tryb "Wiercenie ударowe".

Należy koniecznie używać wiertła z końcówką z węglika wolframu.

Ustawić wiertło w wybranym miejscu, gdzie ma być wywiercony otwór, a następnie pociągnąć za język spustowy przełącznika. Nie przeciągać narzędzia. Lekki nacisk daje najlepsze wyniki. Trzymać narzędzie w jednej pozycji uważając, aby wiertło nie ślizgało się i nie przesuwało się względem otworu.

Nie zwiększać nacisku, gdy otwór zapcha się wiórami, opilkami lub gruzem. Zamiast tego pozwól, aby narzędzie pracowało przez chwilę bez obciążenia, a następnie wyciągnij wiertło częściowo z otworu. Po kilkakrotnym powtórzeniu tej procedury otwór zostanie oczyszczony i można wznowić normalną operację wiercenia.

UWAGA:

Ekscentryczność obrotów wiertła może wystąpić podczas pracy narzędzia bez obciążenia. Narzędzie podczas pracy centruje się automatycznie. Nie ma to wpływu na dokładność wiercenia.

Gruszka do przedmuchiwania (wyposażenie dodatkowe)

Po wywierceniu otworu można skorzystać z gruszki do przedmuchiwania, aby oczyścić otwór z pyłu.

Rys.11

Wiercenie otworów w drewnie lub metalu

Rys.12

Rys.13

Używaj opcjonalnego uchwytu wiertarskiego. Podczas montażu skorzystaj z opisu zatytułowanego „Montaż i demontaż wiertła”, znajdującego się na poprzedniej stronie.

Przytrzymaj pierścień i obróć tuleję w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby rozsunąć szczełki uchwytu. Wsuń wiertło do oporu do uchwytu wiertarskiego. Przytrzymaj mocno pierścień i obróć tuleję w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby zaciśnąć uchwyty.

W celu wyjęcia wiertła przytrzymaj pierścień i obróć tuleję w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara. Gałkę zmiany trybu pracy należy ustawić na znak „tylko ruch obrotowy”.

Maksymalna średnica wierconych otworów wynosi 13 mm w metalu i 24 mm w drewnie.

Kiedy zamontowany jest uchwyt wiertarski, nie wolno pracować w trybie „Wiercenie udarowe”. Może to spowodować uszkodzenie tego uchwytu.

Poza tym, przy zmianie kierunku obrotów uchwyty ten odpadnie.

⚠️ UWAGA:

- Wywieranie nadmiernego nacisku na narzędzie nie przyspiesza wiercenia. W praktyce, wywieranie nadmiernego nacisku przyczynia się jedynie do uszkodzenia końcówki wiertła, zmniejszenia wydajności i skrócenia okresu eksplatacyjnego narzędzia.
- W momencie przebicia na elektronarzędzie/wiertło wywierana jest olbrzymia siła skręcająca. Trzymać elektronarzędzie mocno w momencie, gdy wiertło jest bliskie przebicia obrabianego materiału.
- Zablokowane wiertło można łatwo wyjąć, załączając przełącznik wstecznych obrotów i wyprowadzając wiertło. Elektronarzędzie może jednak nagle odbić, jeśli nie zostanie mocno przytrzymane.
- Niewielkie obrabiane kawałki materiału zawsze zamocowywać w imadle lub podobnym przyrządzie przytrzymującym.

Wiercenie z użyciem diamentowej koronki rdzeniowej

Wykonując wiercenia przy użyciu diamentowej końcówki rdzeniowej, należy zawsze ustawić dźwignię w pozycji , aby uruchomić tryb „tylko ruch obrotowy”.

⚠️ UWAGA:

Wykonywanie operacji wiercenia przy użyciu diamentowej końcówki rdzeniowej, gdy narzędzie ustawione jest na „wiercenie udarowe”, może doprowadzić do uszkodzenia końcówki.

KONSERWACJA

⚠️ UWAGA:

- Przed wykonywaniem kontroli i konserwacji należy się zawsze upewnić, czy elektronarzędzie jest wyłączone i nie podłączone do sieci.

Dla zachowania BEZPIECZEŃSTWA i NIEZAWODNOŚCI wyrobu, naprawy, wymiana szczotek węglowych oraz inne prace konserwacyjne i regulacyjne powinny być wykonywane przez Autoryzowane Centra Serwisowe Makita, wyłącznie przy użyciu części zamiennych Makita.

AKCESORIA (WYPOSAŻENIE DODATKOWE)

⚠️ UWAGA:

- Zaleca się stosowanie wymienionych akcesoriów i dodatków razem z elektronarzędziem Makita opisany w niniejszej instrukcji. Stosowanie jakichkolwiek innych akcesoriów i dodatków może stanowić ryzyko uszkodzenia ciała. Stosować akcesoria i dodatki w celach wyłącznie zgodnych z ich przeznaczeniem.

W razie potrzeby, wszelkiej pomocy i szczegółowych informacji na temat niniejszych akcesoriów udziela Państwu lokalne Centra Serwisowe Makita.

- Wiertła SDS-Plus z ostrzami z węglika
- Końcówka rdzenia
- Diamentowa końcówka rdzenia
- Uchwyt wiertarski
- Uchwyt wiertarski S13
- Przejściówka uchwytu
- Klucz do uchwytu S13
- Smar do końcówek
- Uchwyt boczny
- Ogranicznik głębokości wiercenia
- Gruszka do przedmuchiwania
- Osłona przeciwpyłowa
- Przystawka do usuwania pyłu
- Gogle ochronne
- Walizka z tworzywa sztucznego
- Samozaciskowy uchwyt wiertarski

Explicitarea vederii de ansamblu

1-1. Trăgaciul întrerupătorului	5-5. Dinti	9-3. Deșurubați
1-2. Buton de blocare	5-6. Protuberanță	9-4. Strângere
2-1. Lampă	6-1. Coadă burghiuului	10-1. Capac antipraf
3-1. Comutator de inversare	6-2. Unoare pentru burghie	11-1. Pară de suflare
4-1. Buton rotativ de schimbare a modului de acționare	7-1. Sculă	12-1. Mandrină de găurit fără cheie
5-1. Baza mânerului	7-2. Manșonul mandrinei	12-2. Adaptor mandrină
5-2. Mâner lateral	8-1. Sculă	13-1. Manșon
5-3. Deșurubați	8-2. Manșonul mandrinei	13-2. Inel
5-4. Strângere	9-1. Profundor	
	9-2. Orificiul de la baza mânerului	

SPECIFICAȚII

Model	HR1830/F
Capacități	Beton
	Burghiu de centrat
	Burghiu de centrat diamantat (tip uscat)
	Otel
	Lemn
Turația în gol (min^{-1})	0 - 1.500
Lovituri pe minut	0 - 5.000
Lungime totală	279 mm
Greutate netă	1,9 kg
Clasa de siguranță	□ / II

- Datorită programului nostru continuu de cercetare și dezvoltare, caracteristicile pot fi modificate fără o notificare prealabilă.
- Specificațiile pot varia în funcție de țară.
- Greutatea este specificată conform procedurii EPTA-01/2003

Destinația de utilizare

Mașina este destinată găuririi cu percuție și găuririi simple în cărămidă, beton și piatră.

De asemenea, este adecvată și pentru găurile fără percuție în lemn, metal, ceramică și plastic.

ENE042-1

Incertitudine (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

ENG302-2

Mod de funcționare: găurire în metal

Nivel de vibrații ($a_{h,D}$): $2,5 \text{ m/s}^2$ sau mai puținIncertitudine (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

ENG901-1

- Nivelul de vibrații declarat a fost măsurat în conformitate cu metoda de test standard și poate fi utilizat pentru compararea unei unelte cu alta.
- Nivelul de vibrații declarat poate fi, de asemenea, utilizat într-o evaluare preliminară a expunerii.

Sursă de alimentare

Mașina se va alimenta de la o sursă de curent alternativ monofazat, cu tensiunea egală cu cea indicată pe plăcuța de identificare a mașinii. Având dublă izolație, conform cu Standardele Europene, se poate conecta la o priză de curent fără contacte de împământare.

ENG002-1

Emisie de zgomot

Nivelul de zgomot normal ponderat A determinat în conformitate cu EN60745:

Nivel de presiune acustică (L_{PA}): 86 dB (A)Nivel de putere acustică (L_{WA}): 97 dB(A)

Eroare (K): 3 dB(A)

Purtări mijoace de protecție a auzului

ENG217-2

Vibrații

Valorarea totală a vibrațiilor (suma vectorilor tri-axiali) determinată conform EN60745:

Mod de funcționare: găurire cu percuție în beton

Nivel de vibrații ($a_{h,HD}$): $14,0 \text{ m/s}^2$ **AVERTISMENȚĂ:**

- Nivelul de vibrații în timpul utilizării reale a uneltei electrice poate difera de valoarea nivelului declarat, în funcție de modul în care unealta este utilizată.
- Asigurați-vă că identificați măsurile de siguranță pentru a proteja operatorul, acestea fiind bazate pe o estimare a expunerii în condiții reale de utilizare (luând în considerare toate părțile ciclului de operare, precum timpul în care unealta a fost oprită, sau a funcționat în gol, pe lângă timpul de declanșare).

Declarație de conformitate CE

Noi, Makita Corporation ca producător responsabil, declarăm că următorul(oarele) utilaj(e):

Destinația utilizajului:
Ciocan rotopercurtor

Modelul nr. / Tipul: HR1830,HR1830F

este în producție de serie și

Este în conformitate cu următoarele directive europene:

98/37/CE până la 28 decembrie 2009 și în continuare cu 2006/42/CE de la 29 decembrie 2009

Și este fabricat în conformitate cu următoarele standarde sau documente standardizate:

EN60745

Documentațiile tehnice sunt păstrate de reprezentantul nostru autorizat în Europa care este:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Anglia

30 ianuarie 2009

000230

Tomoyasu Kato
Director
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPONIA

GEA010-1

Avertismente generale de siguranță pentru unelte electrice

AVERTIZARE Citiți toate avertizările de siguranță și toate instrucțiunile. Nerespectarea acestor avertizări și instrucțiuni poate avea ca rezultat electrocutarea, incendiul și/sau rănirea gravă.

Păstrați toate avertismentele și instrucțiunile pentru consultări ulterioare.

GEB007-6

**AVERTISMENTE DE SIGURANȚĂ
PRIVIND CIOCANUL ROTOPERCUTOR**

NU permiteți comodității și familiarizării cu produsul (obținute prin utilizare repetată) să înlocuiască respectarea strictă a normelor de securitate pentru acest produs. Dacă folosiți această mașină incorrect sau fără a respecta normele de securitate, puteți suferi vătămări corporale grave.

1. **Purtați mijloace de protecție a auzului.** Expunerea la zgomot poate provoca pierderea auzului.
2. **Utilizați mânerele auxiliare, dacă sunt livrate cu mașina.** Pierderea controlului poate produce rănirea persoanei.
3. **Apucați mașina de suprafețele izolate, atunci când efectuați o operațiune în cadrul căreia accesoriul de tăiere poate intra în contact cu cablurile ascunse sau cu propriul său cablu.** Contactul dintre accesoriul de tăiere și un cablu sub tensiune poate pune sub tensiune părțile metalice expuse ale mașinii, provocând șocuri electrice utilizatorului.
4. **Purtați o cască dură (casă de protecție), ochelari de protecție și/sau o mască de protecție.** Ochelarii obișnuiți sau ochelarii de soare NU sunt ochelari de protecție. De asemenea, se recomandă insistent să purtați o mască de protecție contra prafului și mănuși de protecție groase.
5. **Asigurați-vă că scula este fixată înainte de utilizare.**
6. **În condiții de utilizare normală, mașina este concepută să producă vibrații. Șuruburile se pot slăbi ușor, cauzând o defectiune sau un accident. Verificați cu atenție strângerea șuruburilor înainte de utilizare.**
7. **În condiții de temperatură scăzută sau dacă mașina nu a fost utilizată o perioadă mai îndelungată, lăsați mașina să se încălzească un timp prin acționarea ei în gol.** Aceasta va facilita lubrificarea. Operația de percuție este dificilă, fără o încălzire prealabilă corespunzătoare.
8. **Păstrați-vă echilibrul.** Asigurați-vă că nu se află nimeni dedesubt atunci când folosiți mașina la înălțime.
9. **Tineți mașina ferm cu ambele mâini.**
10. **Tineți mâinile la distanță de piesele în mișcare.**
11. **Nu lăsați mașina în funcțiune. Folosiți mașina numai când o țineți cu mâinile**
12. **Nu îndreptați mașina către nicio persoană din jur în timpul utilizării.** Scula poate fi aruncată din mașină și poate provoca vătămări corporale grave.
13. **Nu atingeți scula sau piesele din apropierea sculei imediat după executarea lucrării;** acestea pot fi extrem de fierbinți și pot provoca arsuri ale pielii.
14. **Unele materiale conțin substanțe chimice care pot fi toxice.** Aveți grijă să nu inhalați praful și evitați contactul cu pielea. Respectați instrucțiunile de siguranță ale furnizorului

PĂSTRAȚI ACESTE INSTRUCȚIUNI

⚠️AVERTISMENT:

Utilizarea necorespunzătoare sau nerespectarea regulilor din manualul de instrucțiuni poate cauza vătămări personale grave

DESCRIERE FUNCȚIONALĂ

⚠️ATENȚIE:

- Asigurați-vă că ați oprit mașina și că ați debranșat-o de la rețea înainte de a o regla sau de a verifica starea sa de funcționare.

ACTIONAREA ÎNTRERUPĂTORULUI

Fig.1

⚠️ATENȚIE:

- Înainte de a brașa mașina la rețea, verificați dacă trăgaciul întrerupătorului funcționează corect și dacă revine la poziția "OFF" (oprit) atunci când este eliberat.

Pentru a porni mașina, apăsați pur și simplu butonul declanșator. Viteza mașinii poate fi crescută prin creșterea forței de apăsare a butonului declanșator. Eliberați butonul declanșator pentru a opri mașina. Pentru operare continuă, apăsați butonul declanșator și apoi apăsați butonul de blocare. Pentru a opri mașina din poziția blocată, apăsați complet butonul declanșator și apoi eliberați-i.

APRINDerea LÂMPILor

Numai pentru modelul HR1830F

Fig.2

⚠️ATENȚIE:

- Nu priviți direct în raza sau în sursa de lumină.
- Pentru a aprinde lampa, apăsați butonul declanșator. Eliberați butonul declanșator pentru a o stingă.

NOTĂ:

- Folosiți o cărpă curată pentru a șterge depunerile de pe lentila lămpii. Aveți grijă să nu zgâriați lentila lămpii, deoarece calitatea iluminării va fi afectată.

FUNCȚIONAREA INVERSORULUI

Fig.3

Această mașină dispune de un comutator de inversare pentru schimbarea sensului de rotație. Deplasați pârghia comutatorului de inversare în poziția ⌂ (poziția A) pentru rotire în sens orar sau în poziția ⌃ (poziția B) pentru rotire în sens anti-orar.

⚠️ATENȚIE:

- Verificați întotdeauna sensul de rotație înainte de utilizare.
- Folosiți comutatorul de inversare numai după ce mașina s-a oprit complet. Schimbarea sensului de rotație înainte de oprirea mașinii poate avaria mașina.

- Dacă butonul declanșator nu poate fi apăsat, verificați dacă comutatorul de inversare este acționat complet în poziția ⌂ (poziția A) sau ⌃ (poziția B).

SELECTAREA MODULUI DE ACȚIONARE

Fig.4

Această mașină folosește un buton rotativ de schimbare a modului de acționare. Selectați unul dintre cele două moduri de acționare adecvate necesităților dumneavoastră folosind acest buton rotativ.

Pentru rotire simplă, apăsați butonul de blocare și roțiți butonul rotativ astfel încât săgeata de pe acesta să indice simbolul ⌂ de pe corpul mașinii.

Pentru rotire cu percuție, apăsați butonul de blocare și roțiți butonul rotativ astfel încât săgeata de pe acesta să indice simbolul ⌃ de pe corpul mașinii.

⚠️ATENȚIE:

- Roțiți întotdeauna butonul rotativ complet până la simbolul pentru modul de acționare dorit. Dacă folosiți mașina cu butonul rotativ poziționat intermediar între simbolurile modului de acționare, mașina poate fi avariată.
- Folosiți butonul rotativ după ce mașina s-a oprit complet.

LIMITATOR DE CUPLU

Limitatorul de cuplu va acționa atunci când se atinge o anumită valoare a cuplului. Motorul va fi decuplat de la arborele de ieșire. În acest caz, burghiul nu se va mai rota.

⚠️ATENȚIE:

- De îndată ce acționează limitatorul de cuplu, opriți mașina imediat. Veți evita astfel uzarea prematură a mașinii.
- Coroanele de găurit nu pot fi utilizate cu această mașină. Acestea tind să se blocheze sau să se agafe în gaură. Aceasta va cauza acționarea prea frecventă a limitatorului de cuplu.

MONTARE

⚠️ATENȚIE:

- Asigurați-vă că ați oprit mașina și că ați deconectat-o de la rețea înainte de a efectua vreo intervenție asupra mașinii.

MÂNER LATERAL (MÂNER AUXILIAR)

Fig.5

⚠️ATENȚIE:

- Folosiți întotdeauna mânerul lateral pentru a garanta siguranța utilizării.

Introduceți mânerul lateral astfel încât dinții de pe mâner să se angreneze între protuberanțele de pe corpul mașinii. Apoi strângeți mânerul în poziția dorită prin rotire în sens orar. Acesta poate fi pivotat cu 360° și

poate fi fixat în orice poziție.

Unsoare pentru burghie

Acoperiți capul cozii burghiului cu o cantitate mică de unsoare pentru burghie (circa 0,5 - 1 g).

Această lubrificare a mandrinei asigură o funcționare lină și o durată de exploatare prelungită.

Instalarea sau demontarea burghiului

Fig.6

Curătați coada burghiului și aplicați unsoare pentru burghie înapoi de a instala burghiul.

Introduceți burghiul în mașină. Rotiți burghiul și împingeți-l până când se cuplează.

După instalare, asigurați-vă întotdeauna că burghiul este fixat ferm încercând să-l trageți afară.

Fig.7

Pentru a demonta burghiul, trageți manșonul mandrinei complet în jos și extrageți burghiul.

Fig.8

Profundorul

Fig.9

profundorul este util pentru efectuarea orificiilor cu o adâncime uniformă. Slăbiți mânerul lateral și introduceți profundorul în orificiu de pe mânerul lateral. Reglați sublerul la adâncimea dorită apoi strâneți mânerul.

NOTĂ:

- Calibrul de reglare a adâncimii nu poate fi utilizat într-o poziție în care acesta atinge carcasa angrenajului.

Capac antipraf

Fig.10

Folosiți capacul antipraf pentru a preveni curgerea prafului pe mașină și pe dumneavoastră atunci când executați operații de găuri deasupra capului. Atașați capacul antipraf pe burghiul după cum se vede în figură. Dimensiunile burghielor la care poate fi atașat capacul antipraf sunt următoarele.

	Diametrul burghiului
Capac antipraf 5	6 mm - 14,5 mm
Capac antipraf 9	12 mm - 16 mm

006406

FUNCȚIONARE

Operația de găuri cu percuție

⚠ ATENȚIE:

- Asupra mașinii/burghiului este exercitată o forță enormă în momentul în care gaura este străpunsă, dacă gaura se înfundă cu aşchii și particule, sau dacă întâlniți barele de armătură încastrate în beton. Folosiți întotdeauna mânerul lateral (mânerul auxiliar) și țineți mașina ferm de mânerul lateral și mânerul cu comutator în timpul lucrului. În caz contrar, există riscul de a pierde controlul

mașinii și de a suferi vătămări corporale grave.

Când găuriți în beton, granit etc., deplasați butonul rotativ de schimbare a modului de acționare la simbolul pentru a folosi modul "rotire cu percuție".

Aveți grijă să folosiți un burghiu cu plăcuțe din aliaj dur de tungsten.

Positionați burghiul în locația dorită a găurii și apoi apăsați butonul declanșator. Nu forțați mașina. Printre-o apăsare ușoară obțineți cele mai bune rezultate. Mențineți mașina în poziție și împiedicați-o să alunecă din gaură.

Nu aplicați o presiunea mai mare dacă gaura se înfundă cu aşchii sau particule. În schimb, lăsați mașina să funcționeze în gol și scoateți partajal burghiul din gaură. Repetând această operăție de mai multe ori, gaura va fi curățată și veți putea continua găurirea normală.

NOTĂ:

Când acționați mașina fără sarcină poate apărea o rotație excentrică a burghiului. Mașina se autoentrează în timpul funcționării. Aceasta nu afectează precizia de găuriere.

Pară de suflare (accesoriu optional)

După găuriere, folosiți pară de suflare pentru a curăța praful din gaură.

Fig.11

Găurierea în lemn sau metal

Fig.12

Fig.13

Folosiți ansamblul mandrină de găuri optional. Pentru instalare, consultați "Instalarea sau demontarea burghiului" descrisă la pagina anterioară.

Țineți inelul și rotiți manșonul în sens anti-orar pentru a deschide fâlcile mandrinei. Introduceți capul de însurubat în mandrină până când se oprește. Țineți ferm inelul și rotiți manșonul în sens orar pentru a strângă mandrina. Pentru a scoate burghiul, țineți inelul și rotiți manșonul în sens anti-orar. Reglați butonul rotativ de schimbare a modului de acționare la simbolul "rotire simplă".

Puteți executa găuri cu un diametru de maxim de 13 mm în metal și un diametru maxim de 24 mm în lemn.

Nu folosiți niciodată modul de acționare "rotire cu percuție" atunci când ansamblul mandrină de găuri este instalat pe mașină. Ansamblul mandrină de găuri poate fi avariat.

De asemenea, mandrina de găuri se va desprinde când inversați sensul de rotație al mașinii.

⚠ ATENȚIE:

- Aplicarea unei forțe excesive asupra mașinii nu va grăbi operațiunea de găuriere. De fapt, presiunea excesivă nu va face decât să deterioreze burghiul, scăzând preformanțele mașinii și scurtând durata de viață a acesteia.
- Se exercită o forță extraordinară de presiune asupra mașinii/burghiului în momentul găuriirii.

- Susțineți mașina cu fermitate și aveți grija atunci când burghiu începe să penetreze piese a de lucru.
- Un burghiu blocat se poate debloca prin inversarea sensului de rotație al mașinii. Totuși, mașina poate avea un recul puternic dacă nu o susțineți cu fermitate.
- Piese mici trebuie să fie fixate cu o menghină sau cu un alt dispozitiv similar de fixare.

Găurile cu burghiu de centrare diamantat

Când executați operații de găuri cu un burghiu de centrare diamantat, reglați întotdeauna pârghia de schimbare a modului de acționare în poziția pentru a folosi modul "rotire simplă".

⚠ ATENȚIE:

Dacă executați operații de găuri cu un burghiu de centrare diamantat folosind modul "rotire cu percuție", burghiu de centrare diamantat poate fi avariat.

ÎNTREȚINERE

⚠ ATENȚIE:

- Asigurați-vă că ați oprit mașina și că ați debranșat-o de la rețea înainte de a efectua operațiuni de verificare sau întreținere.

Pentru a menține siguranța și fiabilitatea mașinii, reparările, schimbarea și verificarea perilor de carbon, precum și orice alte operațiuni de întreținere sau reglare trebuie să fie efectuate numai la Centrele de service autorizat Makita, folosindu-se piese de schimb Makita.

ACCESORII

⚠ ATENȚIE:

- Folosiți accesoriile sau piesele auxiliare recomandate pentru mașina dumneavoastră în acest manual. Utilizarea oricăror alte accesori sau piese auxiliare poate cauza vătămări. Folosiți accesoriile pentru operațiunea pentru care au fost concepute.

Dacă aveți nevoie de asistență sau de mai multe detalii referitoare la aceste accesori, adresați-vă centrului local de service Makita.

- Burghie cu plăcuțe de carburi metalice SDS-Plus
- Burghiu de centrare
- Burghiu de centrare diamantat
- Ansamblu mandrină de găuri
- Mandrină de găuri S13
- Adaptor mandrină
- Chei de mandrină S13
- Unoare pentru burghie
- Mâner lateral
- Profundorul
- Pară de suflare
- Capac antipraf
- Accesoriu extractor de praf

- Ochelari de protecție
- Cutia de plastic pentru transport
- Mașină de găuri cu mandrină fără cheie

Erklärung der Gesamtdarstellung

1-1. Schalter	5-5. Zahn	9-3. Lösen
1-2. Blockierungstaste	5-6. Vorsprung	9-4. Anziehen
2-1. Lampe	6-1. Aufnahmeschafft	10-1. Staubschutzkappe
3-1. Umschalter	6-2. Bohrer-/Meißelfett	11-1. Ausblasvorrichtung
4-1. Drehknopf zum Wechsel der Aktionsbetriebsart	7-1. Einsatz	12-1. Schlüssellooses Bohrfutter
5-1. Grifffläche	7-2. Werkzeugverriegelung	12-2. Bohrfutteradapter
5-2. Seitlicher Griff	8-1. Einsatz	13-1. Muffe
5-3. Lösen	8-2. Werkzeugverriegelung	13-2. Ring
5-4. Anziehen	9-1. Tiefenlehre	
	9-2. Loch in Grifffläche	

TECHNISCHE DATEN

Modell	HR1830/F
Leistungen	Beton
	Bohrkrone
	Diamantbohrkrone (Trockentyp)
	Stahl
	Holz
Leerlaufdrehzahl (min ⁻¹)	0 - 1.500
Schläge pro Minute	0 - 5.000
Gesamtlänge	279 mm
Netto-Gewicht	1,9 kg
Sicherheitsklasse	II / II

- Aufgrund der laufenden Forschung und Entwicklung unterliegen die hier aufgeführten technischen Daten Veränderungen ohne Hinweis
- Die technischen Daten können für verschiedene Länder unterschiedlich sein.
- Gewicht entsprechend der EPTA-Vorgehensweise 01/2003

Verwendungszweck Das Werkzeug wurde für das Schlagbohren und Bohren in Ziegel, Beton und Stein entwickelt. Es eignet sich auch für schlagloses Bohren in Holz, Metall, Keramik und Kunststoff.	ENE042-1 ENF002-1	Schwingung Schwingungsgesamtwerte (Vektorsumme dreier Achsen) nach EN60745: Arbeitsmodus: Schlagbohren in Beton Schwingungsbelastung ($a_{h,HD}$): 14,0 m/s ² Abweichung (K): 1,5 m/s ²	ENG217-2 ENG302-2 ENG901-1
Speisung Das Werkzeug darf nur an eine entsprechende Quelle mit der gleichen Spannung angeschlossen werden, wie sie auf dem Typenschild aufgeführt wird, und es kann nur mit Einphasen-Wechselstrom arbeiten. Es besitzt in Übereinstimmung mit den europäischen Normen eine Zweifach-Isolierung, aufgrund dessen kann es aus Steckdosen ohne Erdungsleiter gespeist werden.	ENG102-3	Arbeitsmodus: Bohren in Metall Schwingungsabgabe ($a_{h,D}$): 2,5 m/s ² oder weniger Abweichung (K): 1,5 m/s ²	
Geräuschpegel Die typischen A-bewerteten Geräuschpegel, bestimmt gemäß EN60745: Schalldruckpegel (L_{pA}): 86 dB (A) Schallleistungspegel (L_{WA}): 97 dB(A) Abweichung (K): 3 dB(A)		⚠️WARNING: • Die Schwingungsbelastung während der tatsächlichen Anwendung des Elektrowerkzeugs kann in Abhängigkeit von der Art und Weise der Verwendung des Werkzeugs vom deklarierten	
Tragen Sie einen Gehörschutz.			

Belastungswert abweichen.

- Stellen Sie sicher, dass Schutzmaßnahmen für den Bediener getroffen werden, die auf den unter den tatsächlichen Arbeitsbedingungen zu erwartenden Belastungen beruhen (beziehen Sie alle Bestandteile des Arbeitsablaufs ein, also zusätzlich zu den Arbeitszeiten auch Zeiten, in denen das Werkzeug ausgeschaltet ist oder ohne Last läuft).

ENH101-13

Nur für europäische Länder

EG-Konformitätserklärung

Wir, Makita Corporation als verantwortlicher Hersteller, erklären, dass die folgenden Geräte der Marke Makita:

Bezeichnung des Geräts:
Bohrhammer

Modelnr./ -typ: HR1830,HR1830F

in Serie gefertigt werden und

den folgenden EG-Richtlinien entspricht:

98/37/EC bis 28. Dezember 2009 und 2006/42/EC
ab dem 29. Dezember 2009

Außerdem werden die Geräte gemäß den folgenden Standards oder Normen gefertigt:

EN60745

Die technische Dokumentation erfolgt durch unseren Bevollmächtigten in Europa:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30. Januar 2009

000230

Tomoyasu Kato
Direktor
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

GEA010-1

Allgemeine Sicherheitshinweise für Elektrowerkzeuge

⚠️ WARENUNG Lesen Sie alle Sicherheitswarnungen und -anweisungen sorgfältig durch. Werden die Warnungen und Anweisungen ignoriert, besteht die Gefahr eines Stromschlags, Brands und/oder schweren Verletzungen.

Bewahren Sie alle Warnhinweise und Anweisungen zur späteren Referenz gut auf.

SICHERHEITSREGELN FÜR BOHRHAMMER

Lassen Sie sich NIE durch Bequemlichkeit oder (aus fortwährendem Gebrauch gewonnener) Vertrautheit mit dem Werkzeug dazu verleiten, die Sicherheitsregeln für das Werkzeug zu missachten. Wenn Sie dieses Werkzeug leichtsinnig oder nicht ordnungsgemäß verwenden, kann es zu schweren Verletzungen kommen.

1. Tragen Sie einen Gehörschutz. Wenn Sie Lärm ausgesetzt sind, können Sie einen Hörverlust erleiden.
2. Verwenden Sie die mit dem Werkzeug gelieferten Zusatzgriffe. Ein Verlust der Kontrolle über das Werkzeug kann zu Verletzungen führen.
3. Halten Sie das Elektrowerkzeug an den isolierten Griffflächen, wenn Sie unter Bedingungen arbeiten, bei denen das Schneidwerkzeug verborgene Verkabelung oder das eigene Kabel berühren kann. Bei Kontakt des Schneidwerkzeugs mit einem stromführenden Kabel wird der Strom an die Metallteile des Elektrowerkzeugs und dadurch an den Bediener weitergeleitet, und der Bediener erleidet einen Stromschlag.
4. Tragen Sie einen Sicherheitshelm, Sicherheitsgläser und/oder Gesichtsschutz. Bei gewöhnlichen Brillen und Sonnenbrillen handelt es sich NICHT um Sicherheitsgläser. Auch das Tragen dick gefütterter Handschuhe und einer Staubsmaske wird empfohlen.
5. Überprüfen Sie vor der Inbetriebnahme, ob der Einsatz fest sitzt.
6. Unter normalen Betriebsbedingungen erzeugt das Werkzeug Vibrationen. Hierdurch können sich Schrauben lösen, was zu Aus- und Unfällen führen kann. Überprüfen Sie vor der Arbeit sorgsam den Sitz der Schrauben.
7. Bei kaltem Wetter oder wenn das Werkzeug längere Zeit nicht benutzt wurde, lassen Sie das Gerät eine Zeit lang ohne Last warm laufen. Hierdurch wird die Schmierung gelockert. Ohne ordentliches Aufwärmen ist der Schlagbetrieb schwierig.
8. Achten Sie darauf, dass Sie immer einen festen Stand haben.
Wenn Sie in der Höhe arbeiten, achten Sie darauf, dass sich unter Ihnen niemand aufhält.
9. Halten Sie das Werkzeug mit beiden Händen fest.
10. Halten Sie Ihre Hände von beweglichen Teilen fern.
11. Lassen Sie das Werkzeug nicht unbeaufsichtigt laufen. Arbeiten Sie nur mit

- ihm, wenn Sie es in der Hand halten.
12. Zeigen Sie mit dem Werkzeug während des Betriebs nicht auf Personen in Ihrer Umgebung. Der Einsatz könnte sich lösen und zu schweren Verletzungen führen.
  13. Berühren Sie kurz nach dem Betrieb nicht den Einsatz oder ihm nahe liegende Teile. Diese können extrem heiß sein und zu Verbrennungen führen.
  14. Manche Materialien enthalten Chemikalien, die giftig sein können. Geben Sie Acht, dass Sie diese nicht einatmen oder berühren. Lesen Sie die Material-Sicherheitsblätter des Lieferers.

BEWAHREN SIE DIESE ANWEISUNGEN AUF.

⚠️WARNUNG:

Die FÄLSCHE VERWENDUNG oder Nichtbefolgung der in dieser Anleitung aufgeführten Sicherheitsgrundsätze kann ernste Verletzungen zur Folge haben.

FUNKTIONSBesCHREIBUNG

⚠️ACHTUNG:

- Überzeugen Sie sich immer vor dem Einstellen des Werkzeugs oder der Kontrolle seiner Funktion, dass es abgeschaltet und der Stecker aus der Dose gezogen ist.

Einschalten

Abb.1

⚠️ACHTUNG:

- Kontrollieren Sie immer vor dem Anschluss des Werkzeugs in die Steckdose, ob der Schalter richtig funktioniert und nach dem Loslassen in die ausgeschaltete Position zurückkehrt.

Betätigen Sie zum Starten des Werkzeugs einfach den Auslöseschalter. Die Drehzahl des Werkzeugs wird durch erhöhten Druck auf den Auslöseschalter gesteigert. Lassen Sie zum Ausschalten des Werkzeugs den Auslöseschalter los. Betätigen Sie für einen Dauerbetrieb den Ein/Aus-Schalter und drücken Sie dann die Arretiertaste hinein. Zur Aufhebung der Arretierung müssen Sie den Auslöseschalter bis zum Anschlag betätigen und anschließend loslassen.

Anschalten der Lampe

Nur für Modell HR1830F

Abb.2

⚠️ACHTUNG:

- Schauen Sie nicht direkt ins Licht oder die Lichtquelle.

Ziehen Sie zum Einschalten der Lampe den Auslöser. Lassen Sie den Auslöser los, um sie auszuschalten.

ANMERKUNG:

- Verwenden Sie für das Abwischen der Unreinheiten von der Lichtlinse einen trockenen Lappen. Achten Sie darauf, dass Sie die Lichtlinse nicht zerkratzen, dadurch kann ihre Leuchtkraft verringert werden.

Umschalten der Drehrichtung

Abb.3

Dieses Werkzeug verfügt über einen Umschalter, mit dem die Drehrichtung geändert werden kann. Stellen Sie für eine Drehbewegung im Uhrzeigersinn den Umschalthebel in die Stellung ⌂ (Seite A) und für eine Drehbewegung gegen den Uhrzeigersinn in die Stellung ⌃ (Seite B).

⚠️ACHTUNG:

- Überprüfen Sie vor jedem Betrieb immer die Drehrichtung.
- Der Umschalter darf nur betätigt werden, wenn das Werkzeug ganz angehalten wurde. Wenn Sie die Drehrichtung ändern, solange das Werkzeug noch läuft, kann es beschädigt werden.
- Lässt sich der Auslöseschalter nicht drücken, so überprüfen Sie, ob der Umschalter korrekt auf die Stellung ⌂ (Seite A) beziehungsweise ⌃ (Seite B) eingestellt ist.

Auswahl der Aktionsbetriebsart

Abb.4

Dieses Werkzeug verfügt über einen Drehknopf zum Wechsel der Aktionsbetriebsart. Mit Hilfe dieses Drehknopfes können Sie die Betriebsart auswählen, die sich für Ihre Arbeitsanforderungen am besten eignet. Es stehen zwei Betriebsarten zur Auswahl.

Zum Drehbohren drücken Sie die Arretiertaste und drehen den Knopf so, dass dessen Pfeil auf das Symbol ⚡ des Werkzeugkörpers deutet.

Für das Schlagbohren drücken Sie die Arretiertaste und drehen den Knopf so, dass dessen Pfeil auf das Symbol ⚡ des Werkzeugkörpers deutet.

⚠️ACHTUNG:

- Stellen Sie den Drehknopf immer richtig auf das Symbol für die gewünschte Betriebsart ein. Wenn Sie das Werkzeug betreiben und sich der Drehknopf zwischen den einzelnen Betriebsartsymbolen befindet, kann das Werkzeug beschädigt werden.
- Betätigen Sie den Drehknopf erst, wenn das Werkzeug ganz angehalten wurde.

Drehmomentbegrenzung

Die Drehmomentbegrenzung schaltet sich ein, wenn eine bestimmte Drehmomentstufe erreicht ist. Der Motor wird von der Antriebswelle ausgetrennt. In diesem Fall kommt der Einsatz zum Stillstand.

⚠ ACHTUNG:

- Wenn sich die Drehmomentbegrenzung einschaltet, muss das Werkzeug sofort ausgeschaltet werden. Auf diese Weise wird ein vorzeitiger Verschleiß des Werkzeugs vermieden.
- Lochsägen können nicht in Verbindung mit diesem Werkzeug verwendet werden. Sie neigen dazu, sich zu verkanten oder in der Bohrung hängen zu bleiben. Dies führt zu einem übermäßigen Einsatz der Drehmomentbegrenzung.

MONTAGE

⚠ ACHTUNG:

- Ehe Sie am Werkzeug irgendwelche Arbeiten beginnen, überzeugen Sie sich immer vorher, dass es abgeschaltet und der Stecker aus der Dose gezogen ist.

Seitengriff (Zusatzgriff)

Abb.5

⚠ ACHTUNG:

- Verwenden Sie stets den Seitengriff, um die Betriebssicherheit zu gewährleisten.

Montieren Sie den Seitengriff so, dass die Zähne an der Grifffläche zwischen die Vorsprünge an der Werkzeugtrommel passen. Ziehen Sie anschließend den Griff an, indem Sie ihn an der gewünschten Position im Uhrzeigersinn drehen. Da er um 360° gedreht werden kann, kann er an jeder beliebigen Stelle befestigt werden.

Bohrer-/Meißelfett

Schmieren Sie den Aufnahmeschaftkopf im Vorfeld mit etwas Bohrerfett (ca. 0,5 - 1 g).

Diese Schmierung des Bohrfutters garantiert einen reibungslosen Betrieb und eine längere Lebensdauer.

Montage und Demontage des Einsatzes

Abb.6

Reinigen Sie den Aufnahmeschaft, und schmieren Sie ihn vor der Montage des Einsatzes mit ein wenig Fett.

Montieren Sie den Einsatz am Werkzeug. Drehen Sie den Einsatz und drücken Sie ihn hinein, bis er einrastet. Überprüfen Sie nach der Montage des Einsatzes stets, ob der Einsatz einwandfrei sitzt, indem Sie versuchen, ihn herausziehen.

Abb.7

Ziehen Sie die Werkzeugverriegelung zum Entfernen des Einsatzes ganz nach unten, und ziehen Sie den Einsatz heraus.

Abb.8

Tiefenlehre

Abb.9

Die Tiefenlehre ist ein patentes Hilfsmittel beim Bohren von Löchern mit gleicher Tiefe. Lösen Sie den seitlichen Griff und schieben Sie die Tiefenlehre in die Öffnung

hinter ihm. Stellen Sie die Tiefenlehre für die gewünschte Tiefe ein und ziehen Sie den seitlichen Griff fest.

ANMERKUNG:

- Der Tiefenanschlag kann nicht an der Stelle verwendet werden, an der er gegen das Getriebegehäuse schlägt.

Staubschutzkappe

Abb.10

Verwenden Sie bei Überkopfbohrarbeiten die Staubschutzkappe, damit kein Staub auf das Werkzeug oder Sie selbst fällt. Befestigen Sie die Staubschutzkappe wie in der Abbildung dargestellt auf dem Einsatz. Die Staubschutzkappe kann für folgende Bohreinsatzgrößen verwendet werden:

	Einsatzdurchmesser
Staubschutzkappe 5	6 mm - 14,5 mm
Staubschutzkappe 9	12 mm - 16 mm

006406

ARBEIT

Schlagbohrbetrieb

⚠ ACHTUNG:

- Beim Lochdurchschlag, wenn die Bohrung durch Holzspäne und -partikel verstopft ist oder wenn das Werkzeug auf Verstärkungsstangen im Beton trifft, wirken enorme und abrupte Drehkräfte auf das Werkzeug bzw. den Einsatz. Verwenden Sie stets den Seitengriff (Zusatzgriff) und halten Sie während der Arbeit das Werkzeug am Seitengriff und am Schaltergriff fest. Ansonsten kann es sein, dass Sie die Kontrolle über das Werkzeug verlieren und sich schwer verletzen.

Wenn Sie in Beton, Granit, usw. bohren, stellen Sie den Umschaltknopf für die Aktionsbetriebsart in die Position mit dem Symbol , um die Funktion "Schlagbohren" zu verwenden.

Verwenden Sie einen Einsatz mit einer Hartmetallspitze. Setzen Sie den Einsatz auf die gewünschte Position für die Bohrung, und betätigen Sie dann den Auslöseschalter. Üben Sie keinen übermäßigen Druck auf das Werkzeug aus. Wenn Sie nur leichten Druck ausüben, erzielen Sie die besten Ergebnisse. Halten Sie das Werkzeug in Position, und achten Sie darauf, dass es nicht von der Bohrung abrutscht.

Verstärken Sie den Druck nicht, wenn die Bohrung durch Holzspäne oder -partikel verstopft ist. Lassen Sie stattdessen das Werkzeug ohne Last laufen, und ziehen Sie dann den Einsatz teilweise aus der Bohrung. Wenn Sie diesen Vorgang mehrmals wiederholen, wird die Bohrung gesäubert, und Sie können den normalen Bohrvorgang fortsetzen.

ANMERKUNG:

Es kann zu einer Rundlaufabweichung in der Bohrerdrehung kommen, wenn das Werkzeug mit Nulllast betrieben wird. Während des Betriebs zentriert sich das Werkzeug automatisch. Dies hat keinen Einfluss auf die Bohrgenauigkeit.

Ausblasvorrichtung (optionales Zubehör)

Wenn Sie das Loch gebohrt haben, entfernen Sie mit Hilfe der Ausblasvorrichtung den Staub aus der Bohrung.

Abb.11

Bohren in Holz oder Metall

Abb.12

Abb.13

Verwenden Sie den optionalen Bohrfuttersatz. Lesen Sie zu dessen Montage den Abschnitt "Montage und Demontage des Einsatzes" auf der vorherigen Seite.

Halten Sie den Ring fest, und drehen Sie den Kranz gegen den Uhrzeigersinn, um die Spannfutterbacken zu öffnen. Schieben Sie den Einsatz so weit wie möglich in das Spannfutter. Halten Sie den Ring fest, und drehen Sie den Kranz im Uhrzeigersinn, um das Spannfutter anzuziehen.

Wenn Sie den Bohrer entfernen möchten, müssen Sie den Ring festhalten und den Kranz gegen den Uhrzeigersinn drehen. Stellen Sie den Drehknopf zum Wechsel der Aktionsbetriebsart auf "Drehbohren".

Der maximale Bohrdurchmesser beträgt 13 mm bei Metall und 24 mm bei Holz.

Wenn der Bohrfuttersatz am Werkzeug montiert ist, darf auf keinen Fall die Betriebsart "Schlagbohren" verwendet werden. Der Bohrfuttersatz kann beschädigt werden.

Darüber hinaus kann sich das Bohrfutter bei Linkslauf des Werkzeugs lösen.

△ACHTUNG:

- Sie beschleunigen das Bohren nicht durch übermäßigen Druck auf das Werkzeug. In Wirklichkeit führt dieser übermäßige Druck nur zur Beschädigung der Spitze Ihres Bohrers, zur Verminderung der Wirksamkeit des Werkzeugs und zur Verkürzung seiner Lebensdauer.
- In dem Augenblick, in dem der Bohrer in das Material eindringt, wirken auf das Werkzeug und den Bohrer enorme Kräfte. Halten Sie das Werkzeug fest und achten Sie darauf, wenn der Bohrer in das zu bohrende Teil einzudringen beginnt.
- Ein festgefressener Bohrer kann einfach durch Umschalten des Drehrichtungsumschalters in die entgegengesetzte Position befreit werden. Wenn Sie jedoch das Werkzeug nicht festhalten, kann es unerwartet herauspringen.
- Spannen Sie kleine Teile immer im Schraubstock oder in einer ähnlichen Befestigungseinrichtung

ein.

Diamantkernbohren

Stellen Sie den Umschalthebel beim Diamantkernbohren immer auf die Position ein, um die Betriebsart "Drehbohren" zu verwenden.

△ACHTUNG:

Ist beim Diamantkernbohren hingegen die Betriebsart "Schlagbohren" eingestellt, kann die Diamantbohrkrone gegebenenfalls beschädigt werden.

WARTUNG

△ACHTUNG:

- Bevor Sie mit der Kontrolle oder Wartung des Werkzeugs beginnen, überzeugen Sie sich immer, dass es ausgeschaltet und der Stecker aus der Steckdose herausgezogen ist.

Zur Aufrechterhaltung der SICHERHEIT und ZUVERLÄSSIGKEIT des Produkts müssen die Reparaturen, die Kontrolle und der Wechsel der Kohlen sowie alle Wartungen und Einstellungen von den autorisierten Servicestellen der Firma Makita und unter Verwendung der Ersatzteile von Makita durchgeführt werden.

ZUBEHÖR

△ACHTUNG:

- Für Ihr Werkzeug Makita, das in dieser Anleitung beschrieben ist, empfehlen wir folgende Zubehörteile und Aufsätze zu verwenden. Bei der Verwendung anderer Zubehörteile oder Aufsätze kann die Verletzungsgefahr für Personen drohen. Die Zubehörteile und Aufsätze dürfen nur für ihre festgelegten Zwecke verwendet werden.

Wenn Sie nähere Informationen bezüglich dieses Zubehörs benötigen, wenden Sie sich bitte an Ihre örtliche Servicestelle der Firma Makita.

- SDS-Plus-Hartmetallspitzen
- Bohrkrone
- Diamantbohrkrone
- Bohrfuttersatz
- Bohrfutter S13
- Bohrfutteradapter
- Spannfutterschlüssel S13
- Bohrer-/Meißelfett
- Seitenzusatzzgriff
- Tiefenlehre
- Ausblasvorrichtung
- Staubschutzkappe
- Staubabzugsvorrichtung
- Schutzbrille
- Kunststoffkoffer
- Schlüsselloses Bohrmaschinenspannfutter

MAGYAR (Eredeti útmutató)**Az általános nézet magyarázata**

1-1. Kapcsoló kioldógomb	5-5. Fogak	9-2. Markolat csatlakozó furata
1-2. Zárgomb	5-6. Kiemelkedés	9-3. Lazítsa meg
2-1. Lámpa	6-1. Vésszerszám szára	9-4. Rögzíteni
3-1. Irányváltó kapcsoló	6-2. Szerszámsír	10-1. Porfogó
4-1. Működési mód váltó gomb	7-1. Betét	11-1. Kifújókörte
5-1. Markolat szorítóbilincse	7-2. Tokmányfedél	12-1. Kulcsnélküli fúrótokmány
5-2. Oldalmarkolat	8-1. Betét	12-2. Fúrótokmányadapter
5-3. Lazítsa meg	8-2. Tokmányfedél	13-1. Hüvely
5-4. Rögzíteni	9-1. Mélységmerce	13-2. Gyűrű

RÉSZLETES LEÍRÁS

Modell	HR1830/F
Teljesítmény	Beton
	Lyukfürész
	Gyémánt magfúró (száraz típus)
	Acél
	Fa
Üresjáratú sebesség (min^{-1})	0 - 1500
Lökés percentként	0 - 5000
Teljes hossz	279 mm
Tisztá tömeg	1,9 kg
Biztonsági osztály	II/II

- Folyamatos kutató- és fejlesztőprogramunk eredményeként az itt felsorolt tulajdonságok figyelmeztetés nélkül megváltozhatnak.
- A tulajdonságok országról országra különbözhetnek.
- Súly, az EPTA 01/2003 eljárás szerint

Rendeltetésszerű használat

A szerszám téglá, beton és kő ütvefúrására és fúrására használható.

Emellett csak fúrásra fa, fém, kerámia és műanyagok esetében.

ENE042-1

ENG302-2

Működési mód: fúrás fémbe

Vibráció kibocsátás ($a_{h,D}$): $2,5 \text{ m/s}^2$ vagy kevesebb
Bizonytalanság (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

ENG901-1

- A rezgéskibocsátás értéke a szabványos vizsgálati eljárásnak megfelelően lett mérvé, és segítségével az elektromos kéziszerszámok összehasonlíthatók egymással.
- A rezgéskibocsátás értékének segítségével előzetesen megbecsülhető a rezgésnek való kitettség mértéke.

Tápegység

A szerszám csak a névtáblán feltüntetett feszültséggű, egyfázisú váltakozófeszültséggű hálózathoz csatlakozható. A szerszám az európai szabványok szerinti kettős szigeteléssel van ellátva, így táplálható földelővezeték nélküli csatlakozójazatból is.

ENG102-3

Zaj

A tipikus A-súlyozású zajszint, a EN60745 szerint meghatározva:

Hangnyomásszint (L_{PA}): 86 dB(A)

Hangteljesítményszint (L_{WA}): 97 dB(A)

Bizonytalanság (K): 3 dB(A)

Viseljen fülvédőt.

ENG217-2

FIGYELMEZTETÉS:

- A szerszám rezgéskibocsátása egy adott alkalmazásnál eltérhet a megadott értéktől a használat módjától függően.
- Határozza meg a kezelő védelmét szolgáló munkavédelmi lépésekét, melyek az adott munkafeltetelek mellett vibrációs hatás becsült mértékén alapulnak (figyelembe véve a munkaciklus elemeit, mint például a gép leállításának és üresjáratának mennyiséget az elindítások száma mellett).

Vibráció

A vibráció teljes értéke (háromengelyű vektorösszeg), az EN60745 szerint meghatározva:

Munka mód : ütvefúrás betonba

Vibrációkibocsátás ($a_{h,HD}$): $14,0 \text{ m/s}^2$

Bizonytalanság (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

EK Megfelelőségi nyilatkozat

Mi, a Makita Corporation, mint a termék felelős gyártója kijelentjük, hogy a következő Makita gép(ek):

Gép megnevezése:
Fúrókalapács

Típus sz./ Típus: HR1830,HR1830F

sorozatgyártásban készül és

Megfelel a következő Európai direktíváknak:

98/37/EC (2009. december 28-ig) majd
2006/42/EC (2009. december 29-től)

És gyártása a következő szabványoknak valamint szabványsított dokumentumoknak megfelelően történik:

EN60745

A műszaki dokumentáció Európában a következő hivatalos képviselőknél található:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Anglia

2009. január 30.

000230

Tomoyasu Kato
Igazgató
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPÁN

GEA010-1

A szerszámgépekre vonatkozó általános biztonsági figyelmeztetések

△ FIGYELEM Olvassa el az összes biztonsági figyelmeztést és utasítást. Ha nem tartja be a figyelmeztéseket és utasításokat, akkor áramütést, tüzet és/vagy súlyos sérülést okozhat..

Őrizzen meg minden figyelmeztetést és utasítást a későbbi tájékozódás érdekében.

GEB007-6

A FÚRÓKALAPÁCSRA VONATKOZÓ BIZTONSÁGI FIGYELMEZTETÉSEK

NE HAGYJA, hogy a kényelem vagy a termék (többszöri használatból adódó) mind alaposabb ismerete váltsa fel az adott termékre vonatkozó biztonsági előírások szigorú betartását. Ha ezt a szerszámot felelőtlennel és helytelenül használja, akkor komoly személyi sérüléseket szenvedhet.

1. **Viseljen fülvédőt.** A zajártalom hallászkárosodást okozhat.
2. **Ha a szerszámhoz mellékelték, használja a kisegítő fogantyú(ka)t.** Az irányítás elvesztése személyi sérüléshez vezethet.
3. **A szerszámot a szigetelő fogfelületeinél fogja olyan műveletek végzésekor, amikor fennáll a veszélye, hogy a vágóeszköz rejtegett vezetéket vagy a szerszám tápkábelét érintkezhet.** A vágószerszám „élő” vezetékkel való érintkezések kor a szerszám fém alkatrész is „élővé” válhatnak, és a kezelőt áramütés.
4. **Viseljen védősisakot, védőszemüveget és/vagy arcvédőt.** A normál szemüvegek vagy a napszemüvegek NEM védőszemüvegek. Emellett különösen javasolt porvédő maszk és vastag kesztyű használata is.
5. **A használat megkezdése előtt ellenőrizze, hogy a vésőszerszám rögzítve van.**
6. **A szerszám úgy lett tervezve, hogy normál működés rezegésbe jön.** A csavarok könnyen meglazulhatnak, meghibásodást, vagy balesetet okozva. A használat előtt gondosan ellenőrizze a csavarok szorosságát.
7. **Hideg időben, vagy ha hosszabb ideig nem használta, hagyja, hogy a szerszám bemelegedjen, terhelés nélkül működtetve azt.** Ezáltal felenged a kenőanyag. A megfelelő bemelegítés nélkül a vésési művelet nehézkes.
8. **Mindig bizonyosodjon meg arról hogy szírldan áll.** Bizonyosodjon meg arról hogy senki sincs lent amikor a szerszámot magas helyen használja.
9. **Szírldan tartsa a szerszámot mindenkor kezével.**
10. **Tartsa távol a kezeit a mozgó alkatrészektől.**
11. **Ne hagyja a szerszámot bekapcsolva.** Csak kézben tartva használja a szerszámat.
12. **Ne fordítsa a szerszámot a munkaterületen tartózkodó személyek felé működés közben.** A vésőszerszám kirepülhet és valakit súlyosan megsebesíthet.
13. **Ne érjen a vésőszerszámhöz vagy az alkatrészekhez közvetlenül a munkavégzést követően;** azok rendkívül forrók lehetnek és megégethetik a bőrét.
14. **Némielyik anyag mérgező vegyületet tartalmazhat.** Gondoskodjon a por belélegzése elleni és érintés elleni védelemről. Kövesse az anyag szállítójának biztonsági utasításait.

ŐRÍZZE MEG EZEKET AZ UTASÍTÁSOKAT

⚠ FIGYELMEZTETÉS:

Az ebben a használati utasításban közölt szabályok ELKERÜLÉSE vagy be nem tartása komoly személyi sérülést eredményezhet.

MŰKÖDÉSI LEÍRÁS

⚠ VIGYÁZAT:

- Mindig bizonyosodjon meg a szerszám kikapcsolt és a hálózathoz nem csatlakoztatott állapotról mielőtt ellenőri vagy beállítja azt.

A kapcsoló használata

Fig.1

⚠ VIGYÁZAT:

- A szerszám hálózatra csatlakoztatása előtt minden ellenőrizze hogy a kapcsoló kioldógombja megfelelően mozog és visszatér a kikapcsolt (OFF) állapotba elengedése után.

A szerszám bekapcsolásához egyszerűen húzza meg a kioldókapcsolót. A szerszám fordulatszáma nő ahogy egyre jobban húzza a kioldókapcsolót. Engedje fel a kioldókapcsolót a leállításhoz. A folyamatos működtetéshez húzza meg a kioldókapcsolót majd nyomja be a reteszelőgombot. A szerszám kikapcsolásához reteszelt állásból teljesen húzza be a kioldókapcsolót, majd engedje fel.

A lámpák bekapcsolása

Csak a HR1830F típus

Fig.2

⚠ VIGYÁZAT:

- Ne tekintsen a fénybe vagy ne nézze egyenesen a fényforrást.

A lámpa bekapcsolásához húzza meg a kapcsolót. Engedje fel a kapcsolót a kikapcsoláshoz.

MEGJEGYZÉS:

- Használjon száraz rongyot a lámpa lencsén lévő szennyeződés eltávolításához. Ügyeljen arra hogy ne karcolja meg a lámpa lencsét, ez csökkenheti a megvilágítás erősségét.

Forgásirányváltó kapcsoló használata

Fig.3

Ez a szerszám irányváltó kapcsolóval van felszerelve a forgásirány megváltoztatásához. Mozgassa az irányváltó kart a ↘ pozícióba (A oldal) az óramutató járásával megegyező vagy a ↗ pozícióba (B oldal) az ázzal ellentétes irányú forgáshoz.

⚠ VIGYÁZAT:

- A bekapcsolás előtt minden ellenőrizze a beállított forgásirányt.
- Az irányváltó kapcsolót csak azután használja, hogy a szerszám teljesen megállt. A forgásirány megváltoztatása még azelőtt, hogy a szerszám leállt volna, a gép károsodását okozhatja.

- Ha a kioldókapcsoló nem nyomható le, ellenőrizze, hogy az irányváltó kar teljesen be van állítva a ↘ (A oldal) vagy ↗ (B oldal) pozíciók egyikébe.

A működési mód kiválasztása

Fig.4

Ez szerszám működési mód váltó gombbal van felszerelve. Válassza ki a két mód közül a munkához legmegfelelőbbet a gomb segítségével.

Fűrászhöz nyomja le a reteszelőgombot és fordítsa a gombot úgy, hogy a rajta található nyíl a ↗ jelölés irányába mutasson a szerszámházon.

Ütfürászhöz nyomja le a reteszelőgombot és fordítsa a gombot úgy, hogy a rajta található nyíl a ↙ jelölés irányába mutasson a szerszámházon.

⚠ VIGYÁZAT:

- A kart minden pontosan állítsa a kívánt jelöléshez. Ha szerszámot úgy működteti, hogy a kar félütön van az üzemmódok jelzései között, azzal a szerszám károsodását okozhatja.
- A gombot csak azután használja, hogy a szerszám teljesen megállt.

Nyomatékhataláról

A nyomatékhatalról akkor lép működésbe amikor egy bizonyos nyomatékszint elérésre kerül. A motor lekapcsolódik a kimenőtengelyről. Ha ez megtörténik, a szerszám forgása megáll.

⚠ VIGYÁZAT:

- Amint a nyomatékhatalról bekapcsol, azonnal kapcsolja ki a szerszámot. Ez segít a szerszám idő előtti elhasználódásának megelőzésében.
- Lyukfürészek nem használhatók ezzel a szerszámmal. Azok könnyen beszorulhatnak vagy beékelődhettek a furatba. Ez a nyomatékhatalról túl gyakori bekapcsolódását okozza.

ÖSSZESZERELÉS

⚠ VIGYÁZAT:

- Mindig bizonyosodjon meg a szerszám kikapcsolt és a hálózathoz nem csatlakoztatott állapotról mielőtt bármilyen munkálatot végezne rajta.

Oldalsó markolat (kisegítő markolat)

Fig.5

⚠ VIGYÁZAT:

- A biztonságos használat érdekében minden használja az oldalsó markolatot.

Az oldalsó markolatot úgy szerelje fel, hogy a fogantyú szorítóbilincsében található fogak illeszkedjenek a szerszám orsónyakán található kiemelkedésekbe. Ezt követően rögzítse a markolatot az óramutató járásával megegyező irányban elforgatva. Ez 360°-ban elforgatható és bármilyen pozícióban rögzíthető.

Szerszámsír

Kenjen előzetesen a szerszám szárára kis mennyiségű szerszámsírt (nagyjából 0,5 - 1 g-ot).

A tokmány ilyen kenése akadálymentes működést és hosszabb élettartamot biztosít.

A vésőszerszám berakása vagy eltávolítása

Fig.6

Tisztítja meg a szerszámot és használjon szerszámsírt a vésőszerszám behelyezése előtt.

Helyezze a szerszámot a tokmányba. Fordítsa el a szerszámot és nyomja be amíg nem rögzül.

A behelyezés után próbálja kiírni a szerszámot annak ellenőrzésére, hogy biztosan rögzítve van.

Fig.7

A szerszám eltávolításához húzza le teljesen a tokmány fedelét, és húzza ki a szerszámot.

Fig.8

Mélységmérce

Fig.9

A mélységmérce használata hasznos egyforma mélységű lyukak fúrásakor. Lazítsa meg a csavart és állítsa be a mérőt a kívánt mélységre. A beállítás befejeztével húzza meg az oldalmarkolatot.

MEGJEGYZÉS:

- A mélységmérő nem használható olyan állásban, ahol nekiütököz a fogaskerék háznak.

Porfogó

Fig.10

Használja a porfogót annak megelőzésére, hogy a por kiessen a fúróból vagy Önre essen amikor a feje fölött végez munkát. Csatlakoztassa a porfogót a szerszámhoz az ábrán látható módon. A szerszámok mérete, amelyekhez a porfogó még csatlakoztható, a következő.

	Szerszám átmérője
Porfogó, 5	6 mm - 14,5 mm
Porfogó, 9	12 mm - 16 mm

006406

ÜZEMELTETÉS

Ütvefúrás

⚠️ VIGYÁZAT:

- Hatalmas és hirtelen jövő csavaróerő hat a szerszámra/fúrósárra a furat áttörésének pillanatában, amikor a furat eltömödik forgáccsal és szemcsékkal, vagy amikor eltalálja a betonba ágyazott merevítőrudakat. Mindig használja az oldalsó markolatot (kisegitő markolatot), és szilárдан tartsa a szerszámot minden oldalsó markolattal, és a kapcsolófogantyúval a munka során. Ennek elmulasztása a szerszám feletti uralom elvesztését, és komoly személyi sérüléseket okozhat.

Beton, gránit, stb. fúrásakor állítsa a működési mód váltó gombot a jelöléshez az "ütvefúrás" mód használatához.

Ügyeljen rá, hogy wolfram-karbid hegű szerszámot használjon.

Állítsa a szerszám hegyét a furat tervezett helyére és húzza meg a kioldókapcsolót. Ne erősítse a szerszámot. Az enyhé nyomás adja a legjobb eredményt. Tartsa egy helyben a szerszámot és ne engedje, hogy kicsússzon a furatból.

Ne fejtse ki nagyobb nyomást amikor a furat eltömödik forgáccsal és más részcskékkel. Ehetett működtesse a szerszámot terhelés nélkül és részlegesen húzza ki a szerszámot a furatból. Ezt többször megismételve kitisztítja a furatot és folytathatja a fúrást.

MEGJEGYZÉS:

A szerszám forgása excentrikus lehet amikor a szerszámot terhelés nélkül működteti. A szerszám automatikusan középpontozza magát működés közben. Ez nem befolyásolja a fúrás pontosságát.

Kifújókörte (opcionális kiegészítő)

A furat kifúrása után egy kifújókortével eltávolíthatja a port a furatból.

Fig.11

Fa vagy fém fúrása

Fig.12

Fig.13

Használja az opcionális fúrótokmány szerelvénnyt. A felszereléséhez tájékozódjon "A fúrás szerszám behelyezése és eltávolítása" fejezetből az előző oldalon. Tartsa gyűrűt és forgassa a hüvelyt az óramutató járásával ellentétes irányba a tokmánpofa szétnyitásához. Helyezze a fúrás szerszámot a tokmányba ameddig csak lehet. Tartsa a gyűrűt és forgassa a hüvelyt az óramutató járásának irányába a tokmány meghúzásához.

A szerszám kivételéhez fogja meg a gyűrűt, és forgassa a hüvelyt az óramutató járásával ellentétes irányba. Állítsa a működési mód váltó gombot a "fúrás" jelöléshez.

Legfeljebb 13 mm átmérőig fúrhat fémét, és 24 mm átmérőig fát.

Soha ne használja az "ütvefúrás" módot, ha a fúrótokmány fel van szereelve a szerszámra. A fúrótokmány szerelvénny károsodhat.

Emellett a fúrótokmány kijón amikor visszafelé forgatja a szerszámot.

⚠️ VIGYÁZAT:

- A szerszámra alkalmazott túlságosan nagy nyomás nem gyorsítja meg a lyuk kifúrását. Valójában a fölösleges nagy nyomás csupán a fúrhegy sérvüléséhez, a szerszám teljesítményének csökkenéséhez vezet és lerövidíti a szerszám hasznos élettartamát.

- Óriási forgatóerő fejtődik ki a szerszámra/fúróhegyre amikor a lyuk áttörik az anyagon. Tartsa szilárdan a szerszámot és dolgozzon óvatosan amikor a fúróhegy megkezdi a munkadarab áttörését.
- A megakadt fúróhegy egyszerűen eltávolítható az irányváltó kapcsoló másik irányba történő átkapcsolásával hogy a fúró kihátrásához. Azonban a szerszám váratlanul hátrálhat ki ha nem tartja szilárdan.
- Mindig erősítse a kisebb munkadarabokat satuba vagy hasonló rögzítő berendezésbe.

Fúrás gyémánt magfúróval

Gyémánt magfúró használatakor a váltókart minden állítsa a $\frac{1}{2}$ jelöléshez, hogy a "fúrás" módot használja.

⚠️VIGYÁZAT:

Ha a gyémánt magfúrót az "ütfefúrás" módban használja, akkor a gyémánt magfúró károsodhat.

KARBANTARTÁS

⚠️VIGYÁZAT:

- Mindig bizonyosodjék meg arról hogy a szerszám kikapcsolt és a hálózatra nem csatlakoztatott állapotban van mielőtt a vizsgálatához vagy karbantartásához kezdene.

A termék BIZTONSÁGÁNAK és MEGBÍZHATÓSÁGÁNAK fenntartásához, a javításokat, a szénkefék ellenőrzését és cseréjét, bármilyen egyéb karbantartást vagy beszabályozást a Makita Autorizált Szervizközpontoknak kell végrehajtaniuk, minden Makita pótalkatrászek használatával.

TARTOZÉKOK

⚠️VIGYÁZAT:

- Ezek a tartozékok vagy kellékek ajánlottak az Önnek ebben a kézikönyvben leírt Makita szerszámához. Bármely más tartozék vagy kellék használata személyes veszélyt vagy sérülést jelenthet. A tartozékot vagy kelléket használja csupán annak kifejezetten rendeltetésére.

Ha bármilyen segítségre vagy további információra van szüksége ezekkel a tartozékokkal kapcsolatban, keresse fel a helyi Makita Szervizközpontot.

- SDS-Plus karbidhegyű szerszám
- Lyukfűrész
- Gyémánt magfúrvény
- Fúrótokmány szerelvény
- S13 fúrótokmány szerelvény
- Fúrótokmányadapter
- S13 tokmánykulcs
- Szerszámszír
- Oldalsó markolat
- Mélységmérce

- Kifújókörte
- Porfogó
- Porelszívó toldalék
- Védőszemüveg
- Műanyag szállítóbőrönd
- Gyorstokmány

SLOVENSKÝ (Pôvodné pokyny)

Vysvetlenie všeobecného zobrazenia

1-1. Spúšť	5-5. Zub	9-2. Otvor upínacej podložky
1-2. Blokovacie tlačidlo	5-6. Výčnelok	9-3. Uvoľniť
2-1. Svetlo	6-1. Driek ostriá	9-4. Utiahnuť
3-1. Vratný prepínač	6-2. Vazelína na upínacie stopky vŕtakov	10-1. Protiprachová ochranná manžela
4-1. Gombík na zmenu funkcie	7-1. Vŕtak	11-1. Ofukovací balónik
5-1. Upínania podložka	7-2. Kryt sklučovadla	12-1. Vŕtakové sklučovadlo bez kľúča
5-2. Bočná rukoväť	8-1. Vŕtak	12-2. Nástavec sklučovadla
5-3. Uvoľniť	8-2. Kryt sklučovadla	13-1. Objímka
5-4. Utiahnuť	9-1. Hlbkomer	13-2. Prstenec

TECHNICKÉ ÚDAJE

Model		HR1830/F
Výkony	Betón	18 mm
	Jadrovacie dláto	35 mm
	Brúsne jadrovacie dláto (suchý typ)	65 mm
	Ocel	13 mm
	Drevo	24 mm
Otáčky naprázdno (min ⁻¹)		0 - 1500
Úderov za minútu		0 - 5000
Celková dĺžka		279 mm
Hmotnosť netto		1,9 kg
Trieda bezpečnosti		II/II

- Vzhľadom k neustálemu výskumu a vývoju tu uvedené technické údaje podliehajú zmenám bez upozornenia.
- Technické údaje sa možu pre rozne krajiny lísiť.
- Hmotnosť podľa postupu EPTA 01/2003

Určenie použitia

Tento náradie je určený na kladivové vŕtanie a vŕtanie do tehly, betónu a kameňa.

Je vhodný aj na bezpríklepové vŕtanie do dreva, kovu, keramiky a plastu.

ENF002-1

Napájanie

Nástroj sa môže pripojiť len k odpovedajúcemu zdroju s napäťom rovnakým, aké je uvedené na typovom štítku, a môže pracovať len s jednofázovým striedavým napäťom. V súlade s európskymi normami má dvojitú izoláciu a môže byť preto napájaný zo zásuviek bez uzemňovacieho vodiča.

ENG102-3

Hľuk

Typická hladina akustického tlaku pri záťaži A určená podľa EN60745:

Hladina akustického tlaku (L_{pA}): 86 dB (A)
Hladina akustického výkonu (L_{WA}): 97 dB(A)
Odchýlka (K): 3 dB(A)

Používajte chrániče sluchu.

ENG217-2

Vibrácie

Celková hodnota vibrácií (trojosový vektorový súčet) určená podľa normy EN60745:

Pracovný režim: príklepové vŕtanie do betónu
Emisie vibrácií ($a_{h,HD}$): 14,0 m/s²

Neurčitosť (K) : 1,5 m/s²

ENG302-2

Pracovný režim: vŕtanie do kovu

Vyžarovanie vibrácií ($a_{h,0}$): 2,5 m/s² alebo menej

Neurčitosť (K) : 1,5 m/s²

ENG901-1

- Deklarovaná hodnota emisií vibrácií bola meraná podľa štandardnej skúšobnej metódy a môže sa použiť na porovnanie jedného náradia s druhým.
- Deklarovaná hodnota emisií vibrácií sa môže použiť aj na predbežné posúdenie vystavenia ich účinkom.

VAROVANIE:

- Emisie vibrácií počas skutočného používania elektrického náradia sa môžu odlišovať od deklarovanej hodnoty emisií vibrácií, a to v závislosti na spôsoboch používania náradia.
- Nezabudnite označiť bezpečnostné opatrenia s cieľom chrániť obsluhu, a to tie, ktoré sa zakladajú na odhadе vystavenia účinkom v rámci reálnych podmienok používania (berúc do úvahy všetky súčasti prevádzkového cyklu, ako sú doby, kedy je náradie vypnuté a kedy beží bez zaťaženia, ako dodatok k dobe zapnutia).

Vyhľásenie o zhode so smernicami**Európskeho spoločenstva**

Naša spoločnosť Makita, ako zodpovedný výrobca prehlasuje, že nasledujúce zariadenie(a) značky Makita:

Označenie zariadenia:
Vŕtacie kladivo

Číslo modelu/ Typ: HR1830, HR1830F
je z výrobnej súrie a

Je v zhode s nasledujúcimi európskymi smernicami:

98/37/ES do 28. decembra 2009 a následne so smernicou 2006/42/ES od 29. decembra 2009

A sú vyrobené podľa nasledujúcich noriem a štandardizovaných dokumentov:

EN60745

Technická dokumentácia sa nachádza u nášho autorizovaného zástupcu v Európe, ktorým je spoločnosť:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, Anglicko

30. január 2009

000230

Tomoyasu Kato
Riaditeľ
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPONSKO

GEA010-1

Všeobecné bezpečnostné predpisy pre elektronáradie

⚠ UPOZORNENIE Prečítajte si všetky upozornenia a inštrukcie. Nedodržiavanie pokynov a inštrukcií môže mať za následok úraz elektrickým prúdom, požiar alebo vážne zranenie.

Všetky pokyny a inštrukcie si odložte pre prípad potreby v budúcnosti.

GEB007-6

BEZPEČNOSTNÉ VÝSTRAHY PRE VŔTACIE KLAVIDO

NIKDY nepripustite, aby pohodlie a dobrá znalosť výrobku (získané opakováním používania) nahradili presné dodržiavanie bezpečnostných pravidiel pre náradie. V prípade nebezpečného alebo nesprávneho používania tohto náradia môžete utriepť vážne telesné poranenie.

- Používajte chrániče sluchu. Vystavenie hluku môže spôsobiť stratu sluchu.

- Pokiaľ je s náradím dodávaná prídavná rukoväť(e) používajte ju. Strata ovládania môže mať za následok osobné poranenie.
- Elektrické náradie pri práci držte len za izolované úchopné povrhy, lebo rezný prvak sa môže dostať do kontaktu so skrytými vodičmi alebo vlastným káblom. Rezné príslušenstvo, ktoré sa dostane do kontaktu so „živým“ vodičom môže spôsobiť vystavenie kovových častí elektrického náradia „živému“ prúdu a spôsobiť tak obsluhe zasiahanie elektrickým prúdom.
- Používajte pevnú pokrývku hlavy (bezpečnostnú helmu), bezpečnostné okuliare a/alebo ochranný štít na tvár. Obyčajné optické alebo slnečné okuliare NIE sú ochranné okuliare. Tiež sa dôrazne odporúča používať protipráchovú masku a hrubo vatované rukavice.
- Pred prácou overte, či je vrták zaistený na mieste.
- Pri bežnej prevádzke tento nástroj vytvára vibrácie. Ľahko môže dôjsť k uvoľneniu skrutiek a následnej poruche alebo nehode. Preč prácou dôkladne skontrolujte dotiahnutie skrutiek.
- V chladnom počasí, alebo keď sa nástroj dlhšiu dobu nepoužíval, nechajte nástroj chvíľu zahriat pri prevádzke bez záťaže. Tým sa uvoľní mazivo. Bez správneho predhriatia bude príklep prebiehať ťažko.
- Dbajte, aby ste vždy mali pevnú oporu nôh. Ak pracujete vo výškach, dbajte, aby pod vami nikto neboli.
- Držte nástroj pevne oboma rukami.
- Ruky držte mimo dosahu pohyblivých častí.
- Nenechávajte nástroj bežať bez dozoru. Pracujte s ním, keď ho držíte v rukách.
- Počas práce nemierite nástrojom na žiadnu osobu v blízkosti. Vrták by mohol vyletiet a niekoho vážne poraníť.
- Nedotýkajte sa vrtáka alebo častí v blízkosti vrtáka hneď po úkone; môžu byť extrémne horúce a môžu popaliť vašu pokožku.
- Niekteré materiály obsahujú chemikálie, ktoré môžu byť jedovaté. Dávajte pozor, aby ste ich nevdychovali alebo sa ich nedotýkali. Prečítajte si bezpečnostné materiálové listy dodávateľa.

TIETO POKYNY USCHOVAJTE.**⚠ VAROVANIE:**

NESPRÁVNE POUŽÍVANIE alebo nedodržovanie bezpečnostných zásad uvedených v tomto návode môže viesť k vážnemu zraneniu.

POPIS FUNKCIE

⚠️POZOR:

- Pred nastavovaním nástroja alebo kontrolou jeho funkcie sa vždy presvedčte, že je vypnutý a vytiahnutý zo zásuvky.

Zapínanie

Fig.1

⚠️POZOR:

- Pred pripojením nástroja do zásuvky vždy skontrolujte, či spúšť funguje správne a po uvoľnení sa vracia do vypnutej polohy.

Ak chcete nástroj zapnúť, jednoducho potiahnite spínač. Rýchlosť nástroja sa zvyšuje zvyšovaním prítlaku na spúšťacie tlačidlo. Zastavite ho uvoľnením spínača. Na zapnutie náradia v režime trvalého chodu najprv stlačte tlačidlo vypínača a potom ho v stlačenej polohe zaistite posunutím aretačného tlačidla smerom nadol. Náradie sa z režimu trvalého chodu vypína stlačením a uvoľnením tlačidla vypínača.

Zapnutie svetla

Len pre Model HR1830F

Fig.2

⚠️POZOR:

- Nedívajte sa priamo do svetla alebo jeho zdroja. Lampa sa zapína stlačením spúšťacieho tlačidla. Vypnete ju uvoľnením tohto tlačidla.

POZNÁMKA:

- Na utretie nečistôt z šošovky svetla používajte suchú handričku. Dávajte pozor, aby ste šošovku svetla nepoškrabali, môže sa tým zmenšiť jeho svietivosť.

Prepínanie smeru otáčania

Fig.3

Toto náradie má prepínač páčku na pravo-ľavobežný chod. Zatlačte prepínač páčku do polohy (strana A) pre pravobežný chod, alebo do polohy (strana B) pre ľavobežný chod.

⚠️POZOR:

- Pred začatím činnosti vždy skontrolujte smer otáčania.
- Vratný prepínač používajte len po úplnom zastavení nástroja. Pri zmene smeru otáčania pred úplným zastavením by sa mohol nástroj poškodiť.
- V prípade, že sa tlačidlo vypínača nedá stlačiť, skontrolujte, či je prepínač páčka nastavený do polohy (strana A) alebo (strana B).

Výber funkcie nástroja

Fig.4

Pracovný režim sa prepína pomocou prepínača režimov. Týmto prepínačom zvolte jeden z dvoch režimov, ktorý pri aktuálnej práci potrebujete.

Pre vŕtanie stlačte aretačné tlačidlo a otočte prepínač tak, aby šípka na ňom smerovala na symbol na kryte náradia.

Pre vŕtanie s príklepom stlačte aretačné tlačidlo a otočte prepínač tak, aby šípka na ňom smerovala na symbol na kryte náradia.

⚠️POZOR:

- Prepínač nastavte vždy presne na požadovaný symbol pracovného režimu. Pri práci s prepínačom nastaveným len medzi symbolmi môže dojst' k poškodeniu náradia.
- Smer vŕtania prepínajte len po úplnom zastavení náradia.

Obmedzovač krútiaceho momentu

(bezpečnostná spojka)

Obmedzovač krútiaceho momentu preruší otáčanie vrtáka po dosiahnutí určitej hodnoty krútiaceho momentu. Otáčanie sa preruší pri súbežnom chode motora. Vtedy sa vrták prestane točiť.

⚠️POZOR:

- Len čo sa obmedzovač spustí, náradie ihneď vypnite. Zabráňte tým predčasnému opotrebovaniu náradia.
- S týmto náradím sa neodporúča používať pílové vŕtacie korunky. Zasekávajú sa v otvore. Tým by sa obmedzovač krútiaceho momentu aktivizoval príliš často.

MONTÁŽ

⚠️POZOR:

- Než začnete na nástroji robiť akékoľvek práce, vždy sa predtým presvedčte, že je vypnutý a vytiahnutý zo zásuvky.

Prídavná rukoväť

Fig.5

⚠️POZOR:

- Na zaistenie bezpečnej prevádzky vždy používajte bočnú rukoväť.

Prídavnú rukoväť upevnite na náradie tak, aby zuby na rukoväti zapadli medzi výčnelky na krčku vretena náradia. Potom ju v požadovanej polohe upevnite utiahnutím rúčky. Rukoväť možno nastaviť v ľubovolnej polohe v rozsahu 360°.

Vazelína na upínanie stopky vrtákov

Upínanie stopku vrtáka pred použitím potrite tenkou vrstvou vazelíny (asi 0,5 - 1 g).

Potom vazelínu sa zabezpečí plynulý priebeh práce a dlhšia životnosť náradia.

Montáž alebo demontáž vrtáka

Fig.6

Upínanie stopku vrtáka očistite a potrite tenkou vrstvou vazelíny.

Zasuňte vrták. Vrtákom jemne otočte a potlačte, až zapadne do drážok.

Po vložení sa vždy uistite, že je správne zaistený potiahnutím za vrták.

Fig.7

Pri vyberaní vrtáka objímku posuňte až na doraz a vrták vyberte.

Fig.8

Hľbkomer

Fig.9

Hľbkomer je šikovná pomôcka pri vŕtaní otvorov rovnakej hĺbky. Povoľte bočnú rukoväť a zasuňte hľbkomer do otvorov na nej. Nastavte hľbkomer na požadovanú hĺbku a utiahnite bočnú rukoväť.

POZNÁMKA:

- Zarážku nie je možné použiť v prípade, ak je otočená smerom ku krytu prevodovky náradia.

Prachový kryt

Fig.10

Prachový kryt slúži na zachytávanie prachu pri vŕtaní v polohе nad hlavou (napr. do stropov). Nasadte kryt na vrták podľa znázornenia. Rozmery vrtákov, na ktoré je možné prachový kryt nasadiť:

	Priemer ostriá
Protiprachová ochranná manžela 5	6 mm - 14.5 mm
Protiprachová ochranná manžela 9	12 mm - 16 mm

U06406

PRÁCA

Vŕtanie s príklepom

⚠️POZOR:

- Pri dokončovaní priechodného otvoru môže dôjsť k náhlej reakcii náradia, keď sa otvor zanesie úlomkami materiálu alebo pri náraze na spevňujúce tyče v betóne. Vždy používajte prídavnú rukoväť a náradie pri práci držte pevne oboma rukami za hlavnú i prídavnú rukoväť. V opačnom prípade by ste mohli stratiť nad náradím kontrolu a ublížiť si.

Pri vŕtaní do betónu, žuly, atď. nastavte prepínač pracovných režimov na symbol pre vŕtanie s príklepom.

Použrite vrták s hrotom z tvrdokovu (volfrám-karbid).

Vrták nastavte do požadovanej polohy pre hľbku otvoru a stačte vypínač. Nevyvýjajte na náradie tlak. Menší tlakom dosiahnete vyššiu efektivitu práce. Držte náradie presne v potrebnej polohe, aby vrták neskložil mimo vŕtaný otvor.

Nevyvýjajte väčší tlak, keď sa otvor zanesie úlomkami materiálu. Namiesto toho nechajte náradaj na voľný chod a trocha povytiahnite vrták z otvoru. Po niekolkonásobnom zopakovaní sa otvor vyčistí a môžete pokračovať vo vŕtaní.

POZNÁMKA:

Pri voľnobežných otáčkach môže dôjsť k excentrickosti rotácie vrtáka. Počas samotnej činnosti sa náradaj automaticky vycentruje. Nemá to teda vplyv na presnosť vŕtania.

Ofukovací balónik (zvláštne príslušenstvo)

Ofukovací balónik slúži na vyčistenie vyvŕtaného otvoru od prachu.

Fig.11

Vŕtanie do dreva / kovu

Fig.12

Fig.13

Použite zostavu upínacieho skľučovadla (zvláštne príslušenstvo). Pri jeho montáži postupujte podľa pokynov "Vkladanie / vyberanie vrtákov" na predchádzajúcej strane.

Chyťte veniec a otočte objímkou proti smeru hodinových ručičiek. Vložte vrták do skľučovadla až na doraz.

Chyťte veniec a otočte objímkou proti v smere hodinových ručičiek na zaistenie skľučovadla.

Vrták vyberiete opačným postupom. Prepínač pracovných režimov nastavte do polohy so symbolom "vŕtanie".

Náradie umožňuje vŕtanie otvorov do kovov do priemeru 13 mm a do dreva do priemeru 24 mm.

Ked' je zostava so skľučovadlom namontovaná na náradie, nikdy nepoužívajte režim "vŕtanie s príklepom". Zostava by sa mohla zničiť.

Sklučovadlo by tiež mohlo pri ľavobežnom chode vypadnúť.

⚠️POZOR:

- Nadmerným tlakom na náradj vŕtanie neurýchliť. V skutočnosti tento nadmerný tlak vedie len k poškodeniu hrotu vášho vrtáka, zníženiu účinnosti náradja a skráteniu jeho životnosti.
- V okamžiku, kedy vrták vnikne do materiálu, pôsobia na náradj a na vrták obrovské sily. Držte náradie pevne a dávajte pozor, keď vrták začína prenikáť do vŕtaného dielu.
- Uviaznutý vrták sa dá jednoducho uvoľniť prepnutím prepínača smeru otáčania do opačnej polohy. Pokiaľ však náradj nedržíte pevne, môže nečakane vyskočiť.
- Malé diely vždy upínajte do zveráka či do podobného upevňovacieho zariadenia.

Vŕtanie s diamantovými vŕtacími korunkami

Pri vŕtaní s diamantovými vŕtacími korunkami vždy nastavte prepínač do polohy so symbolom pre režim "vŕtanie".

⚠️POZOR:

Ak by ste pracovali v režime "vŕtanie s príklepom", korunku sa môžu zničiť.

ÚDRŽBA

⚠POZOR:

- Než začnete robiť kontrolu alebo údržbu nástroja, vždy se presvedčte, že je vypnutý a vytiahnutý zo zásuvky.

Kvôli zachovaniu BEZPEČNOSTI a SPOĽAHLIVOSTI výrobku musia byť opravy, kontrola a výmena uhlíkov a akákoľvek ďalšia údržba či nastavovanie robené autorizovanými servisnými strediskami firmy Makita a s použitím náhradných dielov Makita.

PRÍSLUŠENSTVO

⚠POZOR:

- Pre váš nástroj Makita, opísaný v tomto návode, doporučujeme používať toto príslušenstvo a nástavce. Pri použití iného príslušenstva či nástavcov može hroziť nebezpečenstvo zranenia osôb. Príslušenstvo a nástavce sa možu používať len na účely pre ne stanovené.

Ak potrebujete bližšie informácie týkajúce sa tohto príslušenstva, obráťte sa na vaše miestne servisné stredisko firmy Makita.

- Vŕtaky s karbidovým hrotom SDS-Plus
- Okružný vŕtak
- Diamantová vŕtacia korunka
- Zostava so sklučovadlom
- Upínacie sklučovadlo S13
- Adaptér k upínaciemu sklučovadlu
- Klúč k upínaciemu sklučovadlu
- Vazelína na upínacie stopky vŕtakov
- Bočné držadlo
- Hlbkomer
- Ofukovací balónik
- Prachový kryt
- Zariadenie na odšávanie prachu
- Ochranné okuliare
- Plastový kufrík
- Bezklúčové sklučidlo vítačky

ČESKÝ (originální návod k obsluze)

Legenda všeobecného vyobrazení

1-1. Spoušť	5-5. Zub	9-2. Otvor v základě rukojeti
1-2. Blokovací tlačítka	5-6. Výstupek	9-3. Povolit
2-1. Světlo	6-1. Dřík nástroje	9-4. Utáhnout
3-1. Přepínač směru otáčení	6-2. Vazelína na nástroj	10-1. Protiprachová krytka
4-1. Volič provozního režimu	7-1. Vrták	11-1. Vyfukovací nástroj
5-1. Základna rukojeti	7-2. Kryt sklíčidla	12-1. Bezklíčové sklíčidlo vrtačky
5-2. Boční rukojet	8-1. Vrták	12-2. Adaptér sklíčidla
5-3. Povolit	8-2. Kryt sklíčidla	13-1. Objímka
5-4. Utáhnout	9-1. Hloubkoměr	13-2. Prstenec

TECHNICKÉ ÚDAJE

Model	HR1830/F
Výkony	Beton
	Vrtná korunka
	Diamantová jádrová vrtná korunka (suchý typ)
	Ocel
	Dřevo
Otáčky naprázdno (min^{-1})	0 - 1 500
Příklepů za minutu	0 - 5 000
Celková délka	279 mm
Hmotnost netto	1,9 kg
Třída bezpečnosti	II / II

• Vzhledem k neustálemu výzkumu a vývoji zde uvedené technické údaje podléhají změnám bez upozornění.

• Technické údaje se mohou pro různé země lišit.

• Hmotnost podle EPTA – Procedure 01/2003

Určení nástroje

Nástroj je určen k příklepovému vrtání a běžnému vrtání do cihel, betonu a kamene.

Dále je vhodný k bezpříklepovému vrtání do dřeva, kovů, keramických materiálů a plastů.

ENE042-1

Nejistota (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

ENG302-2

Pracovní režim: Vrtání do kovu

Vibrační emise ($a_{h,D}$): $2,5 \text{ m/s}^2$ nebo méní

Nejistota (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

ENG901-1

- Deklarovaná hodnota emisií vibrácií bola meraná podľa štandardnej skúšobnej metódy a môže sa použiť na porovnanie jedného náradia s druhým.
- Deklarovaná hodnota emisií vibrácií sa môže použiť aj na predbežné posúdenie vystavenia ich účinkom.

Napájení

Nástroj lze připojit pouze k odpovídajícímu zdroji s napětím stejným, jaké je uvedeno na typovém štítku, a může pracovat pouze s jednofázovým střídavým napětím. V souladu s evropskými normami má dvojitou izolaci a může být proto napájen ze zásuvek bez zemnicího vodiče.

ENF002-1

Hlučnost

Typická vážená hladina hluku (A) určená podle normy EN60745:

ENG102-3

Hladina akustického tlaku (L_{pA}): 86 dB(A)

Hladina akustického výkonu (L_{WA}): 97 dB(A)

Nejistota (K): 3 dB(A)

Noste ochranu sluchu

ENG217-2

Vibrace

Celková hodnota vibrací (vektorový součet tří os) určená podle normy EN60745:

Pracovní režim: příklepové vrtání do betonu

Emise vibrací ($a_{h,HD}$): $14,0 \text{ m/s}^2$

VAROVANIE:

- Emisie vibrácií počas skutočného používania elektrického náradia sa môžu odlišovať od deklarovanej hodnoty emisií vibrácií, a to v závislosti na spôsoboch používania náradia.
- Nezabudnite označiť bezpečnostné opatrenia s cieľom chrániť obsluhu, a to tie, ktoré sa zakladajú na odhadе vystavenia účinkom v rámci reálnych podmienok používania (berúc do úvahy všetky súčasti prevádzkového cyklu, ako sú doby, kedy je náradie vypnuté a kedy beží bez zaťaženia, ako dodatok k dobe zapnutia).

Pouze pro země Evropy**Prohlášení ES o shodě**

Společnost Makita Corporation jako odpovědný výrobce prohlašuje, že následující zařízení Makita:
popis zařízení:

Vrtací a sekací kladivo

č. modelu/ typ: HR1830, HR1830F

vychází ze sériové výroby

a vyhovuje následujícím evropským směrnicím:

98/37/ES do 28. prosince 2009 a 2006/42/ES od 29. prosince 2009

Zařízení bylo rovněž vyrobeno v souladu s následujícími normami či normativními dokumenty:

EN60745

Technická dokumentace je k dispozici u našeho autorizovaného zástupce v Evropě:

Makita International Europe Ltd,
Michigan, Drive, Tongwell,
Milton Keynes, MK15 8JD, England

30. ledna 2009

000230

Tomoyasu Kato
ředitel
Makita Corporation
3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi, JAPAN

Obecná bezpečnostní upozornění k elektrickému nářadí

⚠️ UPOZORNĚNÍ Přečtěte si všechna bezpečnostní upozornění a pokyny. Při nedodržení upozornění a pokynů může dojít k úrazu elektrickým proudem, požáru nebo vážnému zranění.

Všechna upozornění a pokyny si uschovějte pro budoucí potřebu.

BEZPEČNOSTNÍ UPOZORNĚNÍ K VRTACÍMU A SEKACÍMU KLADIVU

NEDOVOLTE, aby pohodlnost nebo pocit znalosti výrobku (získaný na základě předchozího použití) vedl k zanedbání dodržování bezpečnostních pravidel platných pro tento výrobek. Budete-li toto nářadí používat nebezpečným nebo nesprávným způsobem, můžete utrpět vážné zranění.

1. Noste ochranu sluchu. Hluk může způsobit ztrátu sluchu.
2. Použijte pomocné držadlo (držadla), pokud je k nářadí dodáno. Ztráta kontroly nad nářadím může způsobit zranění.

3. Při práci v místech, kde může dojít ke kontaktu řezacího příslušenství se skrytým elektrickým vedením nebo s vlastním napájecím kabelem, držte elektrické nářadí za izolované části držadel. Řezací příslušenství může při kontaktu s vodičem pod napětím přenést proud do nechráněných kovových částí nářadí a obsluha může utrpět úraz elektrickým proudem.
4. Používejte tvrdou ochranu hlavy (bezpečnostní příslušenství), ochranné brýle a/nebo obličejoby štíty. Běžné dioptrické brýle nebo sluneční brýle NEJSOU ochranné brýle. Velice se také doporučuje používat protiprachovou masku a silné polstrované rukavice.
5. Před zahájením provozu se přesvědčte, zda je uchycen pracovní nástroj.
6. Při běžném provozu nástroj vytváří vibrace. Šrouby se mohou snadno uvolnit a způsobit poruchu nebo nehodu. Před použitím zkонтrolujte pečlivě utažení šroubů.
7. Za studeného počasí nebo pokud nebyl nástroj delší dobu používán nechtejte nástroj na chvíli zahřívat provozováním bez zatížení. Tímto dojde k zahřátí maziva. Bez rádného zahřátí je použití funkce kladiva obtížně.
8. Dbejte, abyste vždy měli pevnou oporu nohou. Pracujete-li ve výškách, dbejte, aby pod vámi nikdo nebyl.
9. Držte nástroj pevně oběma rukama.
10. Udržujte ruce mimo pohyblivé díly.
11. Nenechávejte nástroj běžet bez dozoru. Pracujte s ním, jen když jej držíte v rukou.
12. Nemířte nářadjem na žádnou osobu v místě provádění práce. Pracovní nástroj se může uvolnit a způsobit vážné zranění.
13. Bezprostředně po ukončení práce se nedotýkejte nástroje ani dílu; mohou dosahovat velmi vysokých teplot a popálit pokožku.
14. Některé materiály obsahují chemikálie, které mohou být jedovaté. Dávejte pozor, abyste je nevdechovali nebo se jich nedotýkali. Přečtěte si bezpečnostní materiálové listy dodavatele.

TYTO POKYNY USCHOVEJTE.

⚠️ VAROVÁNÍ:

NESPRÁVNÉ POUŽÍVÁNÍ nebo nedodržování bezpečnostních zásad uvedených v tomto návodu může vést k vážnému zranění.

POPIS FUNKCE

⚠️POZOR:

- Před nastavováním nástroje nebo kontrolou jeho funkce se vždy přesvědčte, že je vypnuty a vytážený ze zásuvky.

Zapínání

Fig.1

⚠️POZOR:

- Před připojením nástroje do zásuvky vždy zkontrolujte, zda spoušť funguje správně a po uvolnění se vrací do vypnuté polohy.

Chcete-li nástroj uvést do chodu, stačí stisknout jeho spoušť. Otáčky nástroje se zvětšíjí zvýšením tlaku vyvýjeného na spoušť. Chcete-li nástroj vypnout, uvolněte spoušť. Chcete-li pracovat nepřetržitě, stiskněte spoušť a poté zamáčkněte zajišťovací tlačítko. Chcete-li nástroj vypnout ze zablokované polohy, stiskněte naplo spoušť a poté ji uvolněte.

Rozsvícení světla

Pouze model HR1830F

Fig.2

⚠️POZOR:

- Nedívajte přímo do světla nebo jeho zdroje. Pracovní osvětlení se zapíná stisknutím spoušť. Vypíná se uvolněním spoušť.

POZNÁMKA:

- K otření nečistot z čočky světla používejte suchý hadřík. Dávajte pozor, abyste čočku světla nepoškrábali, může se tím změnit jeho svítivost.

Přepínání směru otáčení

Fig.3

Tento nástroj je vybaven přepínačem směru otáčení. Požadujete-li otáčení ve směru hodinových ručiček, přesuňte páčku přepínače směru otáčení do polohy (strana A). Pokud potřebujete otáčení proti směru hodinových ručiček, přesuňte páčku do polohy (strana B).

⚠️POZOR:

- Před zahájením provozu vždy zkontrolujte nastavený směr otáčení.
- S přepínačem směru otáčení manipulujte až poté, co nástroj dosáhne úplného klidu. provedete-li změnu směru otáčení před zastavením nástroje, může dojít k jeho poškození.
- Pokud nelze stisknout spoušť, ověřte, zda je přepínač směru otáčení nastaven řádně do polohy (strana A) nebo (strana B).

Výběr provozního režimu

Fig.4

Tento nástroj je vybaven knoflíkem přepínání provozního režimu. Pomocí tohoto knoflíku vyberte jeden ze dvou

režimů, který je vhodný pro prováděnou činnost.

Chcete-li pouze otáčet, stiskněte zajišťovací tlačítko a otoče knoflík tak, aby šípka na knoflíku směřovala k symbolu na těle nástroje.

Požadujete-li otáčení s příklepem, stiskněte zajišťovací tlačítko a otoče knoflík tak, aby šípka na knoflíku směřovala k symbolu na těle nástroje.

⚠️POZOR:

- Knoflík vždy přesuňte řádně na symbol požadovaného režimu. Budete-li nástroj provozovat s knoflíkem přesunutým do polohy mezi symboly režimů, může dojít k poškození nástroje.
- Knoflík použijte až poté, co nástroj dosáhne úplného klidu.

Omezovač točivého momentu

Omezovač točivého momentu se aktivuje při dosažení určité úrovni točivého momentu. Motor se odpojí od výstupního hřídele. Dojde-li k této situaci, pracovní nástroj se zastaví.

⚠️POZOR:

- Jakmile se aktivuje omezovač točivého momentu, vypněte okamžitě nástroj. Zamezte tak předčasnemu opotřebení nástroje.
- S tímto nástrojem nelze používat pily na otvory. Tyto mají tendenci ke skřipnutí nebo zachycení v otvoru. Způsobují příliš časté aktivování omezovače točivého momentu.

MONTÁŽ

⚠️POZOR:

- Než začnete na nástroji provádět jakékoli práce, vždy se předtím přesvědčte, že je vypnuty a vytážený ze zásuvky.

Boční rukojet' (pomocné držadlo)

Fig.5

⚠️POZOR:

- Z důvodu bezpečnosti práce vždy používejte boční rukojet'.

Boční rukojet' nainstalujte tak, aby zuby na rukojeti zapadly mezi výstupky na válci nástroje. Poté rukojet' utáhněte v požadované poloze otáčením ve směru hodinových ručiček. Lze ji otáčet o 360° a zajistit ji v libovolné poloze.

Vazelína na nástroj

Před použitím naneste na hlavu dříku nástroje malé množství vazelinové mazivo (přibližně 0,5 - 1 g).

Toto promazání sklíčidla zajišťuje hladký provoz a delší provozní životnost.

Instalace a demontáž pracovního nástroje

Fig.6

Vyčistěte dřík nástroje a před instalací na něj naneste vazelinu.

Zasuňte do přístroje pracovní nástroj. Otáčejte pracovním nástrojem a tlačte na něj, dokud nebude zajištěn.

Po instalaci se pokusem o vytážení vždy přesvědčte, zda je pracovní nástroj bezpečně uchycen na svém místě.

Fig.7

Chcete-li nástroj vyjmout, stáhněte kryt sklíčidla úplně dolů a vytáhněte pracovní nástroj.

Fig.8

Hloubkoměr

Fig.9

Hloubkoměr je šikovná pomůcka při vrtání otvorů stejně hloubky. Povolte boční rukojet a zasuňte hloubkoměr do otvoru na ní. Nastavte hloubkoměr na požadovanou hloubku a utáhněte boční rukojet.

POZNÁMKA:

- Hloubkový doraz nelze použít v poloze, kdy by narážel proti skříni převodovky.

Protiprachová krytka

Fig.10

Protiprachová krytka slouží jako prevence spadu prachu na nástroj a pracovníka při vrtání nad hlavou. Protiprachovou krytku nainstalujte jak je ilustrováno na obrázku. Velikost pracovních nástrojů, u kterých lze použít protiprachovou krytku je následující.

	Průměr nástroje
Protiprachová krytka 5	6 mm - 14,5 mm
Protiprachová krytka 9	12 mm - 16 mm

006406

PRÁCE

Režim vrtání s příklepem

⚠POZOR:

- V okamžiku, kdy vrták vniká do materiálu, působí na nástroj a na vrták obrovské a náhlé kroutivé síly, pokud dojde k upcání otvoru třískami a částicemi nebo při nárazu do vyztužovacích tyčí umístěných v betonu. Při provádění práce vždy použivejte boční rukojet (pomocné držadlo) a pevně nástroj držte za boční rukojet a rukojet se spínacem. Pokud tak neučiníte, může dojít ke ztrátě kontroly nad nástrojem a potenciálnímu těžkému zranění.

Při vrtání do betonu, žuly a podobných materiálů vyberte přesunutím voliče provozního režimu do polohy provozní režim „otáčení s příklepem“.

Používejte pouze pracovní nástroj s ostřím z karbidu wolframu.

Umístěte pracovní nástroj na požadované místo otvoru a stiskněte spoušť. Na nástroj nevyvíjíte příliš velkou sílu. Nejlepších výsledků dosahnete pomocný mírný tlak. Udržujte nástroj v aktuální poloze a dávejte pozor, aby nevyklouzl z otvoru.

Dojdě-li k upcání otvoru třískami nebo částicemi, nevyvíjíte na nástroj větší tlak. Místo toho nechejte běžet nástroj ve volnoběhu a částečně z otvoru vytáhněte pracovní nástroj. Budete-li tento postup několikrát opakovat, otvor se vyčistí a budete moci pokračovat v dalším vrtání.

POZNÁMKA:

Při spuštění nástroje bez zatížení může při otáčení pracovního nástroje vzniknout výstřednost. Nástroj se při práci automaticky vystředi. Tento stav neovlivňuje přesnost vrtání.

Vyfukovací nástroj (volitelné příslušenství)

Po vyvrtání otvoru použijte k odstranění prachu z otvoru vyfukovací nástroj.

Fig.11

Vrtání do dřeva a kovu

Fig.12

Fig.13

Použijte volitelnou sestavu sklíčidla. Při instalaci sklíčidla postupujte podle popisu v odstavci „Instalace a demontáž vrtáku“ na předchozí straně.

Přidržte prstenec a otáčením objímek proti směru hodinových ručiček rozevřete čelisti sklíčidla. Zasuňte vrták co nejdále do sklíčidla. Pevně podržte prstenec a otáčením objímek ve směru hodinových ručiček sklíčidlo utáhněte.

Chcete-li vrták vyjmout, podržte prstenec a otáčejte objímkou proti směru hodinových ručiček. Nastavte volič provozního režimu do polohy „pouze otáčení“.

Do kovu lze vrtat otvory o maximálním průměru 13 mm a do dřeva o průměru do 24 mm.

Je-li na nástroji umístěna sestava sklíčidla, nikdy nepoužívejte režim „otáčení s příklepem“. Mohlo by dojít k poškození sestavy sklíčidla.

Sklíčidlo se rovněž uvolní při změně směru otáčení nástroje.

⚠POZOR:

- Nadměrným tlakem na nástroj vrtání neurychlíte. Ve skutečnosti tento nadměrný tlak vede jen k poškození hrotu vašeho vrtáku, snížení účinnosti nástroje a zkrácení jeho životnosti.
- V okamžiku, kdy vrták vniká do materiálu, působí na nástroj a na vrták obrovské síly. Držte nástroj pevně a dávejte pozor, když vrták začíná pronikat do vrtaného dílu.
- Uvíznutý vrták lze jednoduše uvolnit přepnutím přepínače směru otáčení do opačné polohy. Pokud však nástroj nedržíte pevně, může nečekaně vyskočit.

- Malé díly vždy upínejte do svěráku či do podobného upevňovacího zařízení.

Vrtání pomocí diamantové vrtné korunky

Při vrtání pomocí diamantových vrtných korunek vždy umístěním voliče režimu do polohy vyberte režim „pouze otáčení“.

⚠️POZOR:

Budete-li vrtání pomocí diamantových vrtných korunek provádět v režimu „otáčení s příklepem“, může dojít k poškození diamantové vrtné korunky.

ÚDRŽBA

⚠️POZOR:

- Než začnete provádět kontrolu nebo údržbu nástroje, vždy se přesvědčte, že je vypnutý a vytažený ze zásuvky.

Kvůli zachování BEZPEČNOSTI a SPOLEHLIVOSTI výrobku musí být opravy, kontrola a výměna uhlíků a veškerá další údržba či seřizování prováděny autorizovanými servisními středisky firmy Makita a s použitím náhradních dílů Makita.

PŘÍSLUŠENSTVÍ

⚠️POZOR:

- Pro váš nástroj Makita, popsaný v tomto návodu, doporučujeme používat toto příslušenství a nástavce. Při použití jiného příslušenství či nástavců může hrozit nebezpečí zranění osob. Příslušenství a nástavce lze používat pouze pro jejich stanovené účely.

Potřebujete-li bližší informace ohledně tohoto příslušenství, obraťte se na vaše místní servisní středisko firmy Makita.

- Nástroje s karbidovým ostřím SDS-Plus
- Vrtná korunka
- Diamantová jádrová vrtná korunka
- Sestava sklíčidla
- Sklíčidlo S13
- Adaptér sklíčidla
- Klíč sklíčidla S13
- Vazelína na nástroj
- Boční rukojet'
- Hloubkomér
- Vyfukovací nástroj
- Protiprachová krytka
- Snímatelný odsavač prachu
- Ochranné brýle
- Plastový kufřík
- Bezklíčové sklíčidlo vrtačky

Makita Corporation Anjo, Aichi, Japan